

ט ז ד י
למכותב בלבד

לשכת ראש אכ"א
סל. 2779
כא-10 3652
סיון תשל"ד
יוני 74

לשכת בפקד חיל הים
תאריך: 10.6.74
מספר: 80
נו"ס: 7
הערות:

Handwritten signature/initials

אל : גאע אסקי ת'

הנדון: ייחוס סיבות להצלחות וכשלונוח במלחמת יום הכיפורים ע"י חיילי צה"ל

1. מצ"ב דו"ח מסכ"ל/אכ"א - מחלקת בקרה - היחידה לפסיכולוגיה צמאית (קד - 464 - 60 ממאי 74) בנדון.
2. ראש אכ"א בקשני להעביר ה-דו"ח לעיון אסקי יו'

מיכאל סבר, רס"נ
ראש השכה

Handwritten signature

מס/רפ

ט ז ד י



מטכל - אכ"א - מח' בקרה היחידה לפסיכולוגיה צבאית

דוח מחקר

סיקור
כל המסמך הוכן בסיוע ות. סלו מו שנתו. לדיעת
אנשי שיווק סוסטניס נכנ - מוכר של מדי בהחזק
הסדנה. כל המסמך מסמך זה נדרש לספרו לתחנת
מקומה של משרד ישראל או המסמך הנבאית.

- ס ו ד י -

דף מספר 10. מתוך 42 דפים
עוזק מספר 10. מתוך 60 עוזקים

מטכ"ל אכ"א מחלקת בקרה

היחידה לפסיכולוגיה צבאית

קד - 464 - 60

סל' - 6722 - 04

מאי 74

ייחוס סיבות להצלחות, וכשלונות במלחמת יום-כפור

על ידי חיילי צה"ל

(דו"ח מס' 2)

פרופ' עמוס טברסקי, סרן (מיל)

איריס שטרן, סרן

יפה זינגר, בחלק

רות ביט

- ס ו ד י -

ב/..

דף מספר ב' מחוך 42 דפים
עוהק מספר 10. מחוך 60 עוהקים

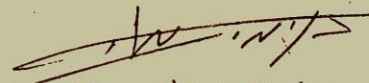
חוכך עניינים

<u>עמוד</u>		
1		א. <u>מכרז</u>
2		ב. <u>חמצית</u>
5		ג. <u>כללי</u>
5		ד. <u>שיטה</u>
5		ה. <u>נתוח המצאים:</u>
5	1.	משתנים בלחי חלויים
6	2.	יחוס סיבות לכשלון:
7	א.	חאור הגורמים
9	ב.	טבלאות וגרפים
21	ג.	מסקנות לגבי יחוס הסיבות לכישלון
23	3.	יחוס סיבות להצלחה
23	א.	חאור הגורמים
25	ב.	טבלאות וגרפים
37	ג.	מסקנות לגבי יחוס הסיבות להצלחה
38	4.	השוואה בין יחוס סיבות לכישלון ויחוס סיבות להצלחה
38	א.	על הדמיון
38	ב.	על השוני
39		ו. <u>דיון</u>

דף מספר 1... מחוך 42... דפים
עותק מספר 60... מחוך 60 עותקים.

א. מ ב א

1. בדו"ח הראשון שלנו בנושא יחוס סיבות כישלון ע"י חיילים (קד - 463 - 518 מינואר 74) עסקנו בצילום המצב ובנסיון להציג תמונה כמותית מאורגנת, אך לא נכנסנו לניתוח מנגנוני התפיסה הקשורים בדבר.
2. מבחינת החשיבות וההשפעה שיש לתפיסת מאורעות על האדם אין "נפקא מינא" מה הן העובדות לאשורן. חשובה הצורה בה נתפסים דברים וצורת ההתייחסות הסובייקטיבית. הזאת היא הקובעת את סגנון התגובה וההתנהגות האובייקטיבית של האדם.
3. לפיכך החמקד מחקר זה בניתוח דפוסי התפיסה והגורמים להם. יש בהבנת גורמים אלו בכדי להבין חלק מהאילוצים המשפיעים על יעילותו המבצעית של הפרט, ושל היחידה. הגדרה נכונה של גורמים אלו והפעלתם עשויה לאפשר גם השפעה מהותית על הביצוע.
4. הבולט בממצאי המחקר הוא שקיים סילוף תפיסתי ברור המראה על פער בין יכולת קבלת והבנת כשלונות ותפיסת הצלחות. משמעותו המעשית של פער זה הוא קיום סכנה של פגיעה בשיפוט המציאות אשר יביא לעיוות הבנת נתונים צבאיים אובייקטיביים.
5. המחקר מצביע על בעיה הדורשת פתרון ע"י צעדים מעשיים בחומי ההדרכה וההסברה שיש לנקוט בהם בכדי להקטין ככל האפשר את המכשלות הצפויות מסילוף תפיסה הנובעת מצרכים רגשיים.


ד"ר בנימין שליט סא"ל
רע"ן פסיכולוגיה

דף מספר 2.. מתוך 42. דפים
עותק מספר 10. מתוך 60 עותקים

ת מ צ י ת כ.

1. במסגרת מחקר מוראל כלל צה"לי שבו הועברו שאלונים לחיילים, לאחר חתימת הסכם הפסקת האש, הוחלט לבדוק את הנושא הבא: מהן הסיבות המיחסים חיילי צה"ל להצלחות ולכשלונות של יחידתם במלחמת יום הכיפורים.
2. שאלונים הועברו לכ- 2000 חיילי סדיר ומילואים, שנדגמו מכל חיילות השדה בצה"ל בשתי חזיתות המלחמה.
3. כל שאלון כלל, בין השאר, את 4 השאלות הבאות:
 - א. האם היה מקרה במלחמה הנוכחית שלא הצלחתם לבצע את המשימה שהוטלה על יחידתכם?
 - ב. מה היו, לפי הרגשתך, הסיבות שהביאו לאי-הצלחה בבצוע משימות ו/או לרובי נפגעים?
 - ג. מה היו המשימות המבצעיות העיקריות במלחמה הנוכחית שיחידתכם ביצעה בהצלחה?
 - ד. מה היו הסיבות העיקריות להצלחה בביצוע משימות אלה?
4. נעשה נתוח תוכן על הסיבות לכשלון והסיבות להצלחה שבעקבותיו קובצו הסיבות לכשלון ל-7 גורמים עיקריים והסיבות להצלחה - לששה.
5. בנפרד לגבי הסיבות לכשלון והסיבות להצלחה חושבו אחוזי הסיבות השונות מתוך כלל הסיבות שנתנו כפונקציה של המשתנים הבאים: כמות הנפגעים, ההרגשה הכללית של כשלון או הצלחה, השיוך החיילי, סדיר ≠ מילואים, וחזית לחימה.

ממצאים :

6. א. לשאלת ייחוס גורמי ההצלחה וכך בשאלת ייחוס גורמי הכשלון נתקבל אותו דרוג של הסיבות (מבחינת שכיחותן) על פי המיונים השונים (מיון לפי כמות נפגעים, לפי ההרגשה הכללית של כשלון או הצלחה וכד').
- ב. בסיבות לכשלון, סדר הסיבות הוא: מחדלי פקוד, מחדלים צבאיים, מחדלי ציוד, יעילות אויב, חוסר מידע, הפתעה ותפיסות מוטעות.
- ג. בסיבות להצלחה סדר הסיבות הוא: נכונות והקרבה, יעילות חיילים, יעילות מפקדים, אסטרטגיה, אויב לא יעיל וציוד.
- ד. אחדות זו שנתגלתה, היתה בולטת יותר בשאלת ההצלחה מאשר בשאלת הכשלון כנראה מאחר וההצלחה היתה צפויה והיו לה סיבות "מוכנות מראש" ומוסכמות על חיילי צה"ל השונים (סיבות הקשורות באופי הלחימה ומהות צה"ל) ואילו לכשלון, שלא היה צפוי מראש, ולא היו לו סיבות מוכנות מראש, הועלו סיבות שהיו ספציפיות לנסיבות האישיות. ההבדלים המועטים שנתגלו מפורטים בדו"ח.

דף מספר 3.. מתוך 42. דפים
עותק מספר מתוך עותקים

7. מספר התשובות לאיש עולה, ככל שיש יותר נפגעים וככל שהרגשת הכשלון הכללית חריפה יותר.
8. הטבלה וגרף מס' 13 (בגוף הדו"ח) מציגים את הסיבות שהועלו על ידי הנשאלים ולידן דרוג שכיחותן כגורמי הצלחה וכגורמי כשלון.
9. מצב של מלחמה הוא מצב סמטרי בשני מובנים:
א. כשלון או הצלחה של צד אחד, הם הצלחה או כשלון של הצד שכנגד.
ב. גורמים שקיומם עשוי להביא להצלחה (ציוד טוב, נכונות בקרב חיילים), העדרם עלול להביא לכשלון.
- התופעה הבולטת ביותר המתבטאת בתוצאות מחקר זה, היא התפיסה האסימטרית של המצב. הבטוי הבולט ביותר לאסימטריה היא התופעה שגם הצלחות וגם כשלונות מוסברים בעיקר על ידי סיבות הקשורות לכוחותנו, תוך מתן משקל קטן ביותר לסיבות הקשורות באויב.
10. את תשעת הגורמים שהועלו כגורמי הצלחה וכשלון ניתן לחלק ל-3 קבוצות:
א. גורמים שהועלו כגורמי הצלחה ולא הוזכרו כלל כגורמי כשלון.
ב. גורמים שהועלו גם כגורמי הצלחה וגם כגורמי כשלון.
ג. גורמים שהועלו כגורמי כשלון ולא הוזכרו כלל כגורמי הצלחה.
11. לגבי שלוש קבוצות גורמים אלו מתברר:
א. הגורמים שהוזכרו כגורמי הצלחה בלבד היו הראשונים בדרוג גורמים אלו.
ב. הגורמים שהוזכרו בשני ההקשרים (כשלון והצלחה) הועלו בסדר יחסי דומה בשניהם.
ג. הגורמים שהוזכרו רק כגורמי כשלון היו האחרונים בדרוג גורמים אלו.
ממצאים אלו מאפשרים דרוג אחיד של כל תשעת הגורמים כפי שמוצג בטבלה המצורפת.
12. שתי תופעות בולטות בסדר תשעת הגורמים כפי שמוצג בטבלה ובתרחישים:
א. בהחילה מופיעים הגורמים הקשורים בכוחותנו (1-5) ורק אחריהם הגורמים הקשורים באויב ובהערכתנו אותו (6-9).
ב. בתוך הגורמים הקשורים בכוחותנו (1-5) נראה סדר הגורמים נקבע על פי מידת הקרבה של הגורם אל החייל הבודד. מהגורמים הקשורים לחייל (גורמים פנימיים) כמו נכונות והקרבה ויעילות חיילים, דרך גורמים הקשורים לפקוד הישיר והגבוה, עד לגורמים החיצוניים ממש כמו ציוד.

דף מספר 4.. מתוך 42. דפים
עותק מספר מתוך 60 עותקים

13. כשמתכלים על הרשימות הנפרדות של גורמי ההצלחה וגורמי הכשלון מתבררות שלוש תופעות נוספות:
- א. גם בהצלחה וגם בכשלון לא הוזכרו כל תשעת הגורמים אלא קבוצה חלקית שלהם - 6-7 גורמים.
 - ב. אותם הגורמים שהוזכרו גם בהצלחה וגם בכשלון הועלו כמעט בסדר זהה בשני המקרים.
 - ג. ההבדל הבולט בין גורמי ההצלחה לגורמי הכשלון הוא שגורמים 1 ו-2 שהם גורמי ההצלחה הראשונים, לא הועלו כלל כגורמי כשלון. (החייל רואה עצמו אחראי להצלחה אך לא לכשלון). רשימת גורמי הכשלון מתחילה בגורם 3 (השלישי ברשימת גורמי ההצלחה) ומסתיימת בגורמים 7,8,9 שלא הועלו כלל כגורמי הצלחה.

מסקנות:

14. מבין ממצאי המחקר, בולטים הממצאים הבאים:
- א. ביחוס סיבות להצלחה ולכשלון יש התמקדות בכוחותנו, ואילו לכוחות האויב ניתן משקל קטן ביותר.
 - ב. סדר הזכרת הגורמים הקשורים בכוחותנו הוא על מימד של "קרבה לחיל", וסדר כל הגורמים הוא אחיד לגבי שתי השאלות.
 - ג. החיל רואה עצמו כגורם עיקרי בהצלחה ואינו רואה עצמו כלל כגורם לכשלון. על פי תפיסת החיל האחריות לכשלון הוא בעיקר של הפקוד.
15. א. קיימת נטיה כללית של האדם להפריז בכוחו לשלוט במצב ולכך גם במידת האחריות שלו לגביו. נטיה זו, יכולה להסביר את ההתייחסות המועטת לאויב כגורם להצלחה ולכשלון. ולעומת זאת את ההדגשה הרבה על הגורמים הקשורים בנו.
- ב. נטיה זו עלולה להביא לחוסר ערנות במה שקשור להכרת האויב, להרגשת בטחון מופרזת עד כדי שאננות, לדמוראליזציה כשבטחון זה מוטל בספק, ולטלסת ציפיות על פי נתונים ארעיים משום הקושי ביצירת מערכת ציפיות יציבה.
 - ג. הכרת המשקל הנכון של הגורמים הקשורים באויב (על ידי חנוך, מידע וכד') במערכת הסיבות של החייל הסייע באיזון מערכת זו ובהחלשת התוצאות השליליות העלולות לצמוח מהמצב האסימטרי הנתון.
16. א. שני הממצאים הבאים שהובאו בסעיף 14 ב, ג לעיל מצביעים על מצב בעל פוטנציאל מסוכן מבחינה זו שהם פתח ליצירת מצב של קיטוב ופער אמינות במערכת. כאשר לחיל נדמה שאחרים אחראיים לכשלונות פוגע הדבר במידת הלכידות והגבוש של המערכת.
- ב. מבחינת המערכת בכללותה מועדף מצב בו האחריות, להצלחה ולכשלון כאחד, מחולקים על פני המערכת כולה כשהפרט הוא חלק ממנה.
 - ג. מתוך דו"ח זה מתברר שתופעה שהיתה מוכרת במישור האזרחי (קטוב והשלכת אשמה) מסתמנת גם במישור הצבאי.

דף מספר 5... מתוך 42. דפים
עוחק מספר מתוך 60 עותקים

ג. כ ל ל י

1. במסגרת מחקר מוראל כלל צה"לי שבו הועברו שאלונים לחיילים, לאחר חתימת הסכם הפסקת האש, הוחלט לבדוק את הנושא הבא: מהן הסיבות שמיחסים חיילי צה"ל להצלחות ולכשלונות של יחידתם במלחמת יום-הכפורים.
לבדיקת הנושא היו מספר מטרות:

- א. לאפשר לחיילים לבטא את רגשותיהם.
- ב. להעביר את עמדות החיילים לרשויות המתאימות.
- ג. ללמוד מתוך השאלונים על הדרך בה רואה החייל את הסיבות להצלחה ולכשלון, ולבדוק האם קיימות הטיות בנושא זה שניתן להתגבר עליהן, לפחות בחלקן, על ידי תדרוך ומידע מתאימים.

2. דו"ח ראשוני הוגש בינואר 1974 (קד - 463 - 518) על ידי סרן איריס שטרן, ובח"ק יפה זינגר, דו"ח זה דן רק בשאלת הכשלון ובעיקר בנתוח תוכני של הסיבות.
הדו"ח המצורף עוסק בשני תחומים עיקריים:
א. נתוח מקיף גם של שאלת הכשלון וגם של שאלת ההצלחה, כולל השוואה ביניהם.
ב. דיון כללי בבעיות הקשורות ביחוס סיבות להצלחה וכשלון.

ד. ש י ט ה

3. שאלונים הועברו לכ-2000 חיילי סדיר ומילואים בחזית סיני ובחזית רמת הגולן. הנשאלים נלקחו מכל חילות השדה בצה"ל. כל שאלון ספק בין השאר מידע על המשתנים הבאים:
א. כמות הנפגעים ביחידת החיל. (לפי תפיסת החיל)
ב. תחושתו הכללית של החיל לגבי מידת ההצלחה (או הכשלון) של יחידתו.
ג. יחוס סיבות לכשלונות ספציפיים.
ד. יחוס סיבות להצלחות ספציפיות.

ה. נ ת ו ח ה מ צ א י ם

משחנים בלתי תלויים I

4. בנפרד לגבי הסיבות לכשלון והסיבות להצלחה חושבו אחוזי הסיבות השונות מתוך כלל הסיבות שנתנו. כדי לבדוק באם התפלגות הסיבות שונה בקבוצות שונות, מוינו השאלונים לפי חמש בחינות המיון הבאות (על פי המידע שסופק בשאלונים) :

דף מספר 6... מתוך 42 דפים
עותק מספר 60... מתוך 60 עותקים

א. כמות הנפגעים: א - מועטה.

ב - בינונית.

ג - רבה.

ב. הרגשה כללית של כשלון או הצלחה: א - הרגשה כללית של הצלחה.

ב - הרגשה נויטרלית.

ג - הרגשה כללית של כשלון.

ג. שיוך חיילי: הנדסה.

חי"ר

חח"ם

חרמ"ש

שריון

גולני

ד. סדיר ≠ מילואים: א - סדיר: משתייך ליחידה שכולה סדירה.

ב - סדיר ומילואים: משתייך ליחידה שחלקה אנשי מילואים וחלקה סדירה.

ג - מילואים: משתייך ליחידה שכולה אנשי מילואים.

ה. חזית: א - דרום: נלחם בחזית הדרום.

ב - צפון: נלחם בחזית הצפון.

5. לגבי כל אחת מחמשת שיטות המיון נבנתה טבלה נפרדת המחארת את אחוז הסיבות השונות, מתוך

כלל הסיבות, שנתנו להצלחה או לכשלון ע"י אותה קבוצה, כך אפשר היה לבדוק האם קבוצות

השונות על מימד מסויים מיחסות סיבות שונות להצלחה ו/או לכשלון.

ניבויים כאלו יתבטאו בכך שקבוצה אחת תראה למשל עליה באחוז התשובות מסוג מסויים על

חשבון ירידה באחוז תשובות מסוג אחר.

II יחוס סיבות לכשלון

6. השאלון שניתן לחיילים כלל את השאלה הבאה: "מה היו, לפי הרגשתך הסיבות שהביאו לאי

הצלחה בבצוע משימות ו/או לריבוי נפגעים?". שאלה זו באה מיד לאחר שאלת "האם היה מקרה

במלחמה הנוכחית שלא הצלחתם לבצע את המשימה שהוטלה על יחידתכם?" השאלה הראשונה כיננה

אם כך, את השואל, לכשלונות של יחידתו.

7. בעקבות נתוח תוכן של הסיבות לכשלון קובצו הסיבות לשבעה גורמים עיקריים. הגורמים

מוצגים כאן לפי סדר שכיחותם (מהשכיח ביותר לפחות שכיח) וגם פרוט מרכיבי הגורמים

נעשה על פי שכיחותם.

דף מספר 7.. מחוך 42... דפים
עותק מספר 10.. מחוך 60 עותקים

תאור הגורמים:

8. מחדלי פיקוד:

- א. שקולים מוטעים והסתכנות שלא לצורך:- ההרגשה של החייל שבצוע משימות נעשה לעיתים תוך אי החשבנות מספקת בחיי אדם.
האשמה זו כוונה כלפי הפיקוד הבכיר (ממח"ט ומעלה - ואז הטענה מופיעה כ-"שיקול והחלטה מוטעים") וכלפי הפיקוד הישיר (ואז הטענה מופיעה כ-"פזיזות", או "הליכה עם הראש בקיר").
- ב. פיקוד גרוע:- הפיקוד הבכיר מבוקר בשלב של ההחלטה והתכנון (איטיות והססנות בקבלת החלטות או מאידך, פזיזות רבה מדי; שגיאות בתכנון, חוסר גמישות וחוסר יכולת לשנות החלטות בהתאם לנתונים חדשים). הפיקוד הבכיר מבוקר גם לגבי אופן הפעלת הכוחות השונים והתאום ביניהם.
הביקורת כלפי הפיקוד הישיר היא בשלושה תחומים: ביקורת על רמתם המקצועית, על יכולתם להפעיל כלים ויחידות באופן מתאים, ועל מידת הבטחון שנסכו בהייליהם.
- ג. זלזול, שאננות ופזיזות בקרב מפקדים:- הפיקוד הבכיר מואשם בשאננות, שחצנות ובטחון עצמי מופרז.
הפיקוד הישיר מואשם באותן טענות אך בהתייחסות לפעולה, או מצבים ספציפיים יותר.
- ד. חוסר ארגון ותאום בין מפקדים:- כלפי הפיקוד הבכיר הטענה היא שהיו תקלות בתקשורת בין מפקדים בכירים לזוטרים.
כלפי הפיקוד הזוטר הטענה הזו פחות שכיחה אם כי גם היא באה לידי בטוי באותן יחידות בהן היא רלוונטית.
- ה. חוסר מידע והערכה לא נכונה:- הטענה שכיחה יותר כלפי הפיקוד הבכיר - חוסר התמצאות כללית לגבי מה שנעשה בשטח ובמהלכי הקרב שהביא בעקבותיו הערכות לא נכונות. טענה זו מבוססת גם כלפי הפיקוד הישיר אם כי לגבי מקרים ספציפיים יותר.
- ו. חוסר העברת מידע וחוסר תדרוך פקודים:- מופנה רק כלפי הפיקוד הישיר שלא תדרך את החיילים לפני הפעולות לגבי מטרות ודרך ביצוען.
- ז. חוסר תכנון הקרבות:- מופנה כלפי כל רמות הפיקוד - יציאה לפעולות ללא תכנון מוקדם.
- ח. התערבות בשיקולי הפיקוד הנמוך ואי התייעצות בו:- טענה המופנת כלפי הפיקוד הבכיר שלא נועץ בפיקוד הישיר ולא התחשב בשיקוליו למרות שהפיקוד הישיר מעורה יותר במרחש בשטח.

9. מחדלים צבאיים:

- א. טקטיקה ובצוע שגויים:- ציון טקטיקה ספציפית שגויה, עמדות לא טובות, כח קטן מדי ו/או לא מגובש; לעיתים קרובות תוך הדגשת תוצאות הטקטיקה השגויה כפי שמחבטאת בהסתכנות שלא לצורך ובזלזול בחיי אדם.

טבלה 1: אזור הסיבות השונות לכשלון מתוך כלל הסיבות שהועלו.

כפונקציה של כמות הניספים.

א. כמות ניספים מועטה.

ב. בינוניות.

ג. רבה.

מס' סיבה	מס' ניספים	אחוז ניספים	מס' סיבות	אחוז סיבות	מס' ניספים	אחוז ניספים	מס' סיבות	אחוז סיבות	מס' ניספים	אחוז ניספים	מס' סיבות	אחוז סיבות
10	2666	23.27%	1438	11.7%	1054	11.97%	728	7.28%	590	5.90%	1963	67.8%
9	2944	23.45%	1117	13.97%	1307	13.07%	518	5.18%	370	3.70%	684	16.2%
8	2472	24.62%	1587	10.85%	793	7.93%	884	8.84%	713	7.13%	1010	38.8%
7	834	16.94%	2148	8.26%	1074	10.74%	950	9.50%	992	9.92%	269	12.8%
6	242	2.42%	47%	0.47%	0.90	0.90%	0.90	0.90%	0.90	0.90%	0.90	0.90%

דף מספר 10... מתוך 42 דפים
 עותק מספר 10... מתוך 60 עותקים

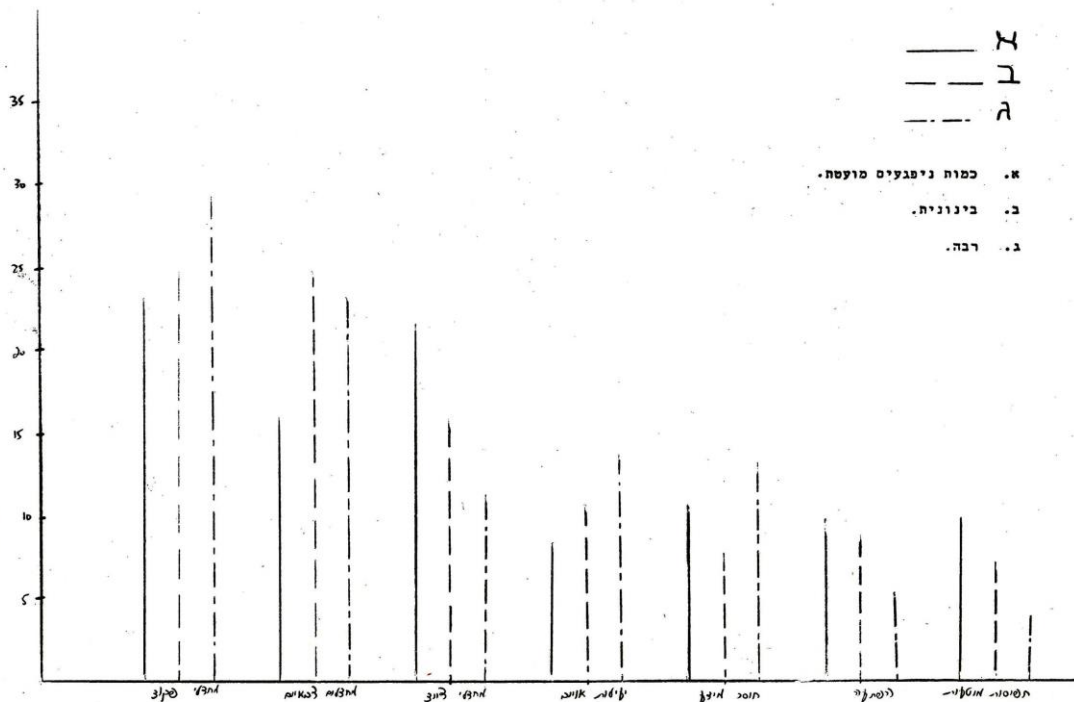
טבלה 1: אזור הסיבות השונות לכשלון מתוך כלל הסיבות שהועלו.

כפונקציה של כמות הניספים.

א. כמות ניספים מועטה.

ב. בינוניות.

ג. רבה.



דף מספר 10... מתוך 42 דפים
 עותק מספר 10... מתוך 60 עותקים

טבלה 2: אחוז הסיבות השונות לכישלון מתוך כלל הסיבות שהועלו, כפונקציה של

התחושה הכללית של הצלחה או כשלון.

- א. הרגשה כללית של הצלחה.
- ב. הרגשה ניטרלית.
- ג. הרגשה כללית של כישלון.

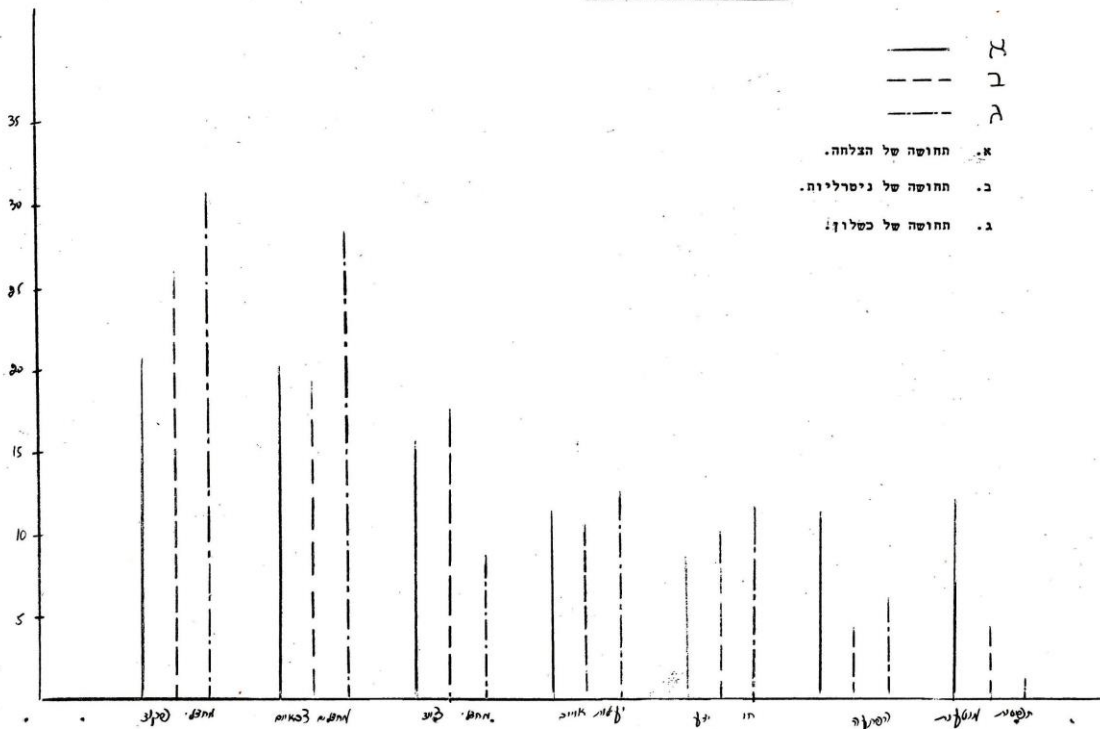
מספר	מספר תשובות	אחוז תשובות	מספר תשובות	אחוז תשובות	מספר תשובות	אחוז תשובות	מספר תשובות	אחוז תשובות	מספר תשובות	אחוז תשובות
1	2070	19.71	1563	11.55	859	6.10	435	3.12	710	5.12
2	2615	19.59	1791	13.27	1034	7.56	541	3.96	776	5.74
3	3073	23.51	2897	22.14	1183	8.83	89	0.66	803	6.03
4	2666	20.27	1432	10.74	1197	8.87	678	5.02	2230	16.74

דף מספר 11 מתוך 42 דפים
 עותק מספר 60 מתוך 60 עותקים

12/..

גרף 2: אחוז הסיבות השונות לכישלון מתוך כלל הסיבות שהועלו, כפונקציה של התחושה

הכללית של הצלחה או כשלון.



13/..

דף מספר 12 מתוך 42 דפים
 עותק מספר 60 מתוך 60 עותקים

11/..

טבלה 3: אחוז הסיבות השונות לכשלון מתוך כלל הסיבות שהועלו.

כפונקציה של השיוך החיילי.

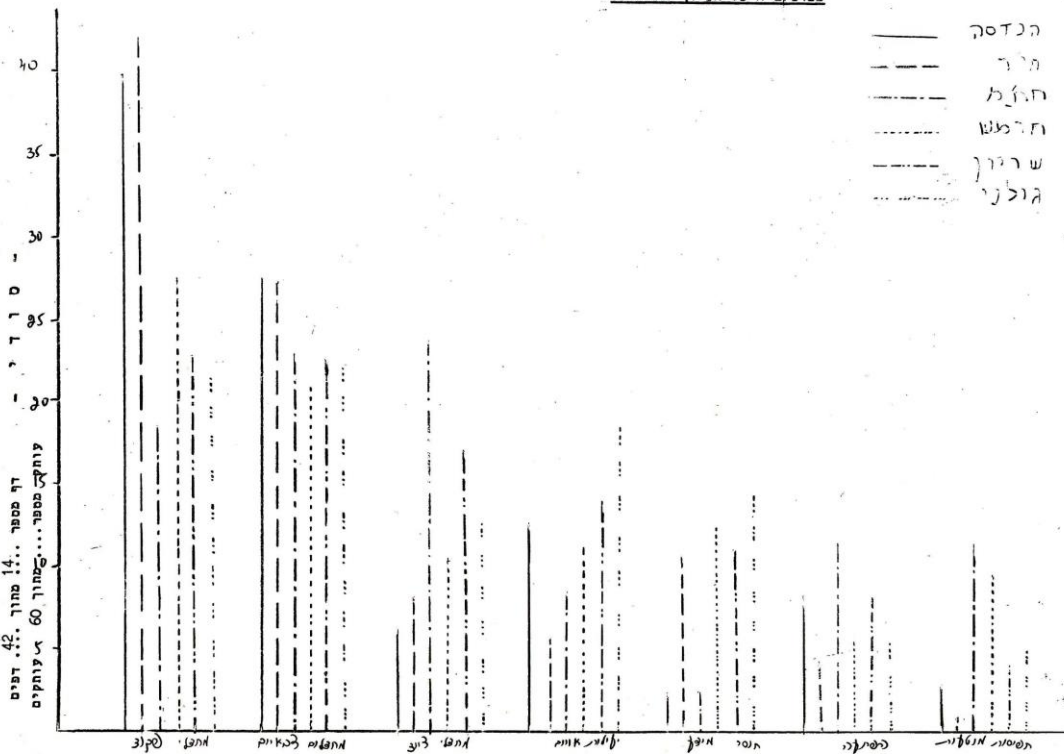
מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות	מספר סיבות
0.74	41%	110 (100%)	61	148	3.64	8.18	2.72	12.73	6.36	27.27	29.09	הנדסה
1.41	34%	230 (100%)	80	233	0.91	4.54	10.91	6.06	8.18	27.27	42.12	חי"ר
0.62	45%	237 (100%)	206	456	11.50	11.50	2.79	8.71	24.04	23.00	18.47	חיל"מ
1.47	36%	494 (100%)	123	334	9.72	5.66	13.76	11.34	10.53	21.05	27.53	חיל"ש
1.52	18%	798 (100%)	96	525	4.13	3.27	11.15	14.03	17.17	22.80	22.43	ש"י"ן
0.82	41%	220 (100%)	112	267	5.00	5.45	14.54	18.63	12.73	22.27	21.36	גולני
1.14	34%	2239 (100%)	678	1963	5.90	7.28	10.54	11.97	14.38	23.27	26.66	ס"פ"ס

דף מספר 13... מתוך 42 דפים
עוקף מספר מתוך 60 עותקים

14 / ..

גרף 3: אחוז הסיבות השונות לכשלון מתוך כלל הסיבות שהועלו.

כפונקציה של השיוך החיילי.



דף מספר 14... מתוך 42 דפים
עוקף מספר מתוך 60 עותקים

15 / ..

טבלה 4: אזורי הסיבות הנשנות לכשלונו מתוך כלל הסיבות שהועלו.

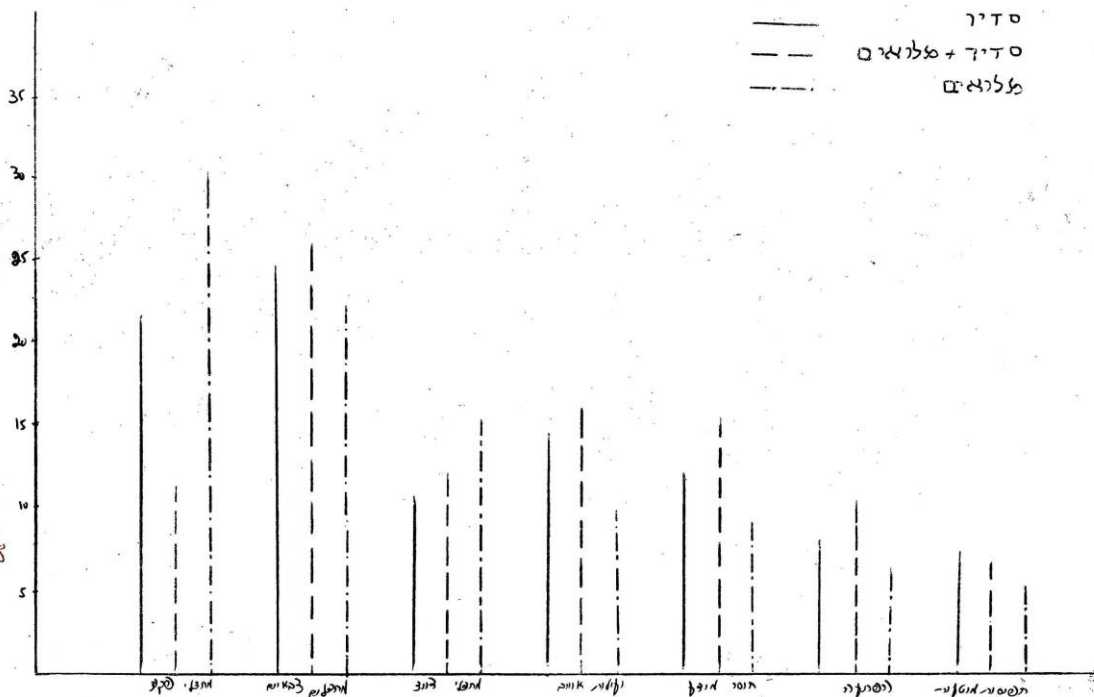
כפונקציה של המשתנה "סדר מילואים".

מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר	מס' סדר
0.93	38%	530 (82%)	217	507	7.36	8.30	12.10	14.72	10.94	24.90	21.70	סרי	
1.22	31%	214 (100%)	55	175	7.01	10.74	15.89	16.82	12.15	26.17	11.21	סרי ומילואים	
1.22	33%	1495 (100%)	406	1221	5.22	6.42	9.23	10.30	15.92	22.27	30.63	מילואים	
1.14	34%	2239 (100%)	678	1963	5.90	7.27	10.54	11.97	14.38	23.27	26.66	ס"כ	

דף מספר 15 מתוך 42 דפים
עוקף מספר 60 מתוך 60 עותקים

גרף 4: אזורי הסיבות הנשנות לכשלונו מתוך כלל הסיבות שהועלו.

כפונקציה של המשתנה "סדר - מילואים".



דף מספר 16 מתוך 42 דפים
עוקף מספר 60 מתוך 60 עותקים

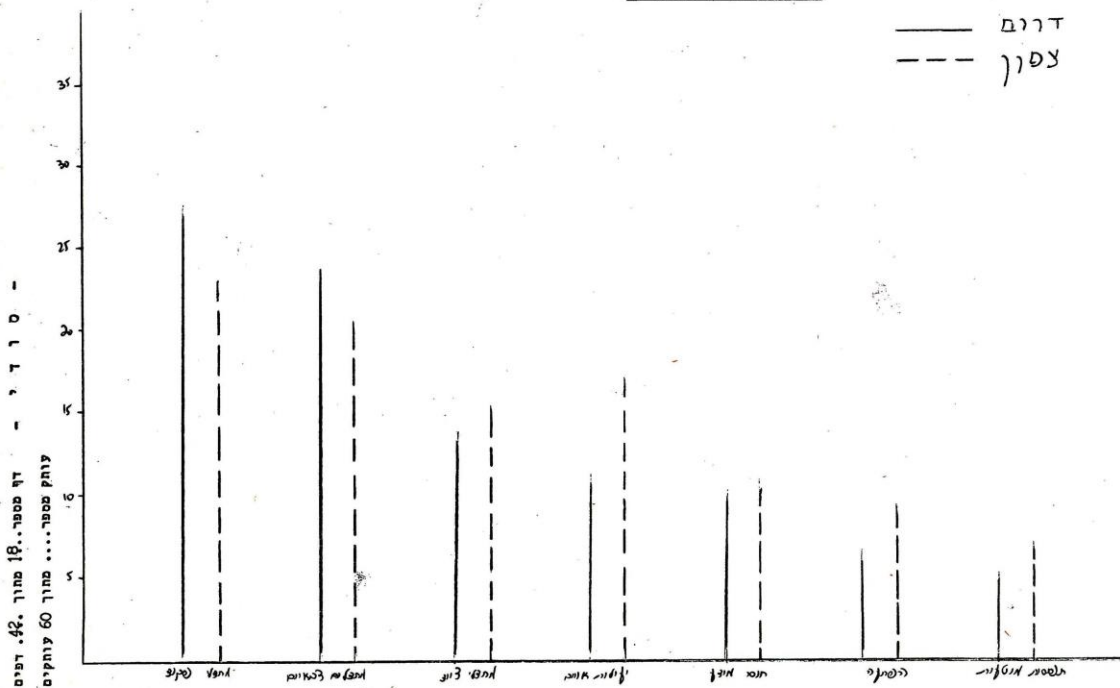
טבלה 5 : אחוז הסיבות השונות לכשלון מתוך כלל הסיבות שהועלו , כפונקציה של חזית הלחימה.

מספר סיבות	אחוז סיבות	מספר סיבות	אחוז סיבות	מספר סיבות	אחוז סיבות	מספר סיבות	אחוז סיבות	מספר סיבות	אחוז סיבות	מספר סיבות	אחוז סיבות
37	27.64	23.96	14.08	11.60	10.40	6.72	5.57	1342	386	1740 (100%)	28.8%
35	23.23	20.84	15.43	17.27	11.02	9.22	7.01	621	292	499 (100%)	47%
30	26.66	23.27	14.37	11.97	10.54	7.28	5.90	1963	678	2239 (100%)	34%

גרף 5: אחוז הסיבות השונות לכשלון מתוך כלל הסיבות שהועלו ,

כפונקציה של חזית הלחימה.

— דרום
 --- צפון

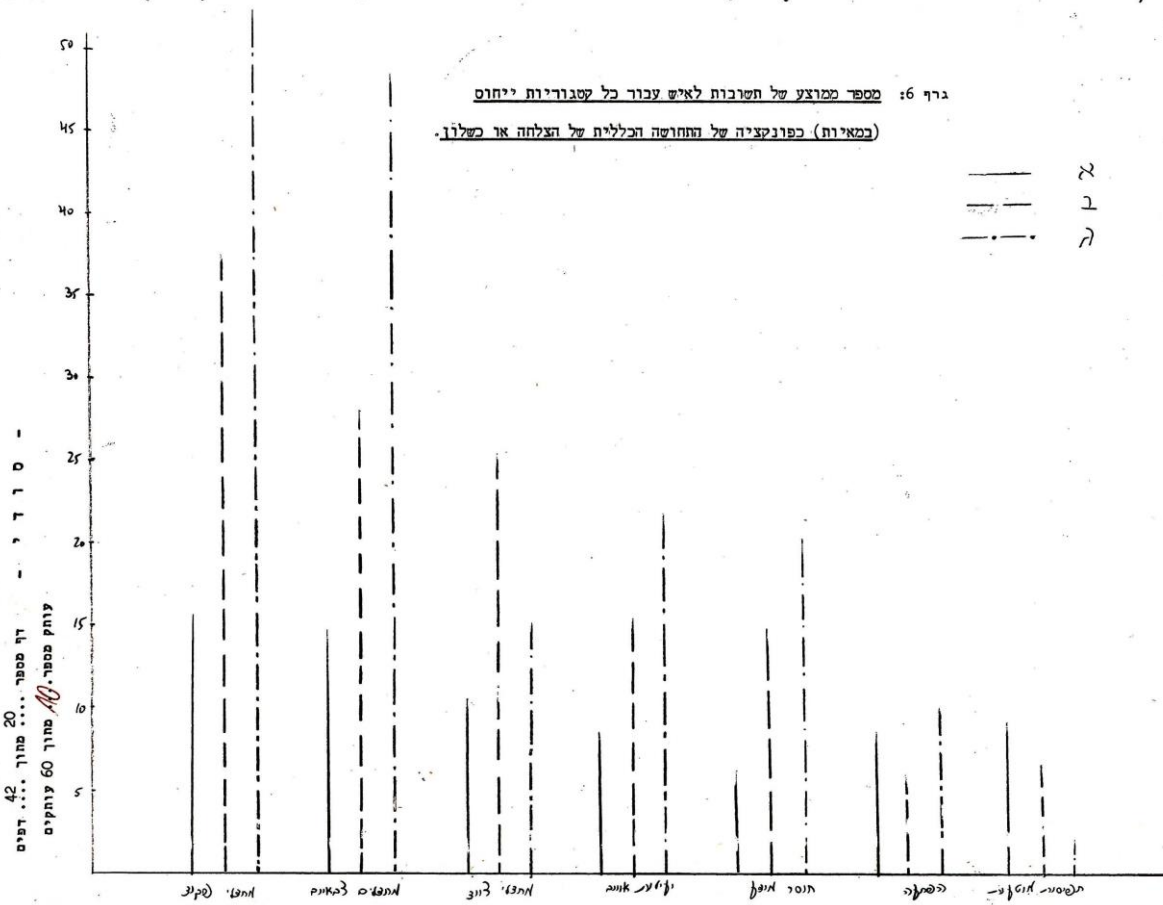


טבלה 6 : מספר ממוצע של חשבוניות לאיש עבור כל קטגוריית ייחוס (במאות), כפונקציה של התחושה הכללית של הצלחה או כשלון.

מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות	מספר חשבוניות
15.53	14.73	11.72	8.66	6.44	8.55	9.29	949	710	0.74
37.39	23.00	25.61	15.47	14.79	6.08	6.45	541	776	1.43
52.33	42.47	15.25	21.59	20.11	10.37	1.90	473	803	1.69

גרף 6 : מספר ממוצע של חשבוניות לאיש עבור כל קטגוריית ייחוס (במאות) כפונקציה של התחושה הכללית של הצלחה או כשלון.

— א
 - - ב
 - - - ג



דף מספר 21... מתוך 42 דפים
עותק מחפר מתוך 60 עותקים

מסקנות לגבי "ייחוס הסיבות לכשלון"

14. ניתן לראות כי דרוגי שכיחות הסיבות בקטיגוריות השונות, של כל בחינת מיון הם זהים, והסדר הוא: מחדלי פיקוד, מחדלים צבאיים, מחדלי ציוד, יעילות אויב, חוסר מידע, הפתעה ותפיסות מוטעות. יחד עם כך יש מספר הבדלים בין הקטיגוריות בתוך בחינות המיון השונות שכדאי לתת עליהם את הרעת.

א. התפלגויות האחוזים בנרמים 1 ו-2 דומות ביותר וההבדלים בין הקבוצות המופיעים בגרף 1 ניכרים גם בגרף 2. תופעה זו, המשתקפת בשתי בחינות מיון שונות של החומר, מראה שיש קשר חזק בין הדווה על כמות הפגיעות ביחידה לבין התחושה הכללית של הצלחה או כשלון. שתי ההערות הבאות מתייחסות לשני הגרפים (1 ו-2):

(1) ככל שהרגשת הכשלון חריפה יותר (וכמות הנפגעים גבוהה יותר) נעשית התפלגות הסיבות חדה יותר; כלומר, הגורמים השכיחים (מחדלי פיקוד ומחדלים צבאיים) מופיעים בשכיחות גדולה עוד יותר, בעוד שהגורמים הפחות שכיחים (הפתעה ותפיסות מוטעות) מוזכרים פחות. (בטבלה 2: סכום אחוזי שני הגורמים השכיחים ביותר בקבוצה א' - 40.41% לעומת קבוצה ג' - 59.29%.

סכום אחוזי שני הגורמים הפחות שכיחים בקבוצה א' - 23.79% לעומת קבוצה ג' - 7.22%). (2) ככל שכמות הנפגעים וככל שהרגשת הכשלון הכללית רבה יותר, קיימת נטייה להדגיש את גורמי יעילות האויב וחוסר המידע יותר, ולהדגיש פחות את גורם הציוד. למעשה, סדר הדגשת הגורמים הפוך בקבוצות א' (נמוכים בהרגשת כשלון ונפגעים) ו-ג' (גבוהים במשתנים אלו). הראשונים מדגישים יותר את גורם הציוד ופחות את יעילות האויב וחוסר המידע, ואילו אצל האחרונים, מחדלי ציוד מוזכרים פחות (או במידה שווה כמעט) משני הגורמים האחרים.

(בטבלה 1: מחדלי ציוד: בקבוצה א' - 21.48% בקבוצה ג' - 11.17%.
יעילות אויב: בקבוצה א' - 8.26% בקבוצה ג' - 13.97%.
חוסר מידע: בקבוצה א' - 16.94% בקבוצה ג' - 23.45%).

ב. בגרף 3, המתאר את יחוס הסיבות לכשלון כפונקציה של ההשתייכות החילונית, בולטים ההבדלים בהתפלגויות האחוזים בין החילות. בהתייחס לגרף זה מוטב, להבחרת התמונה לעבור חיל חיל.

(1) הנדסה וחי"ר - שתי קבוצות אלו מדגישות, הדגשת יתר, את שני הגורמים הראשונים (מחדלי פיקוד ומחדלים צבאיים) על חשבון שאר הגורמים. (סכום שני הגורמים הללו בהנדסה וחי"ר הוא 66.36% ו-69.36% בהתאמה, ואילו מעבר לחילות הסכום הוא 50%).

(2) ח"ס - התפלגות האחוזים אצלם היא אולי היוצאת דופן ביותר, אמנם גם פה שלושת הגורמים השכיחים ביותר הם שלושת הראשונים אך בסדר עדיפויות הפוך - מעט הזכרות של מחדלי פיקוד (18.47% לעומת 26.66% מעבר לחיילות) והרבה השכרות של מחדלי ציוד (24.04% לעומת 14.38% מעבר לחיילות).

מבין הגורמים המוזכרים פחות, יש הדגשת יתר של גורמי "תפיסות מוטעות" ו-"הפתעה" והדגשה פחותה על "חוסר מידע". (11.5% ו-2.79% בהתאמה לעומת 7.28%, 5.9% ו-10.54% מעבר לחילות).

דף מספר 22. מחוך 42. דפים
עוהק מספר 60. מחוך 60 עוהקים

- (3) חרמ"ש - שני גורמים מוזכרים פה בשכיחות גבוהה יחסית: "תפיסות מוטעות" (9.72% לעומת 5.9% מעבר לחיילות) ו-"חוסר מידע" (13.76% לעומת 10.54% מעבר לחיילות).
- (4) שריון - התפלגות האחוזים מעבר לגורמים השונים, שטוחה יותר בשריון לעומת החיילות האחרים שדנו בהם עד עתה. יהד עם כך סדר הדגשת הגורמים אינו שונה באופן מהותי מהסדר מעבר לחיילות.
- (5) גולני - גם כאן, כמו בשריון, התפלגות האחוזים שטוחה יותר אם כי פה יש גם מעט שוני בהדגשת הגורמים כפי שמתבטא בהדגשת היתר של "חוסר מידע" ו-"יעילות אויב" (14.54% ו-18.63% בהתאמה לעומת 10.54% ו-11.97% מעבר לחיילות).

ג. גרף 4 מאפשר לבחון את ההבדל בחשובות אנשי המילואים והסדירים. (קבוצה א' לעומת קבוצה ג') בולט בעיקר ההבדל בין שתי הקבוצות הללו בשני הגורמים הראשונים שצויינו על ידם.

הגורם השכיח ביותר כסיבה לכשלון, אצל הסדירים, הוא "מחדלים צבאיים" ורק אחריו "מחדלי פיקוד". אצל אנשי המילואים בולט גורם "מחדלי פיקוד" כשכיח ביותר (30.63% לעומת 26.66% מעבר לכל הנשאלים) ורק אחריו "מחדלים צבאיים". (התפלגות הגורמים בקב' ב' - יחידות מעורבות - איננה בהכרח בין-התפלגות הגורמים בקב' א' לבין זו של קב' ב').

ד. עפ"י גרף 5 מתברר שהתמונה המצטוירת בעיני חיילים שנלחמו בחזית הצפון וחיילים שנלחמו בדרום, פחות או יותר זהה, מבחינת יחס הסיבות לכשלון. ראוי לציין את הדגש הגבוה יחסית שניתן לגורם "יעילות האויב" אצל חיילים שנלחמו בצפון, ואת העובדה שהתפלגותם שטוחה יותר.

15. עד עתה התייחסנו להתפלגות התשובות מעבר לגורמים (לסיבות) מחוך כלל תשובות הנשאלים והעלמנו מהתפלגות התשובות בתוך אדם. לא ניכרים הבדלים בולטים במשתנה זה בין הקבוצות השונות על פי בחינות המיון הבאות: "חיל", "סדיר \neq מילואים" ו-"חזית" (טור אחרון בטבלאות 3-5); לעומת זאת, בטבלאות 1 ו-2 ניתן לראות (טור אחרון בטבלאות) שמספר התשובות הממוצע לאדם עולה ככל שכמות הנפגעים והרגשת הכשלון עולים (ושוב בולט הקשר בין שני המשתנים הללו).

16. טבלה 6 וגרף 6 מבליטים את התופעה - מספר התשובות לאיש לכל גורם (פרט לגורם הנדיר ביותר - תפיסות מוטעות) גבוה יותר בקבוצה ג' (הגבוהה בתחושת הכשלון הכללית) מאשר בקבוצה א' (הנמוכה בתחושה זו). תמונה זוהי מתקבלת בהשוואה בין קבוצות א' ו-ג' בהתייחסות למשתנה של כמות הנפגעים.

דף מספר 23. מתוך 42. דפים
עותק מספר מתוך 60 עותקים

יחוס סיבות להצלחה

111

17. השאלון שניתן לחיילים כלל גם את זוג השאלות הבאות: "מה היו המשימות המבצעיות העיקריות במלחמה הנוכחית שיחדתכם ביצעה בהצלחה?" ו-"מה היו, הסיבות העיקריות להצלחה בבצוע משימות אלה?".
18. בעקבות נתוח תוכן של הסיבות להצלחה, קובצו הסיבות לששה גורמים עיקריים. הגורמים מוצגים כאן לפי סדר שכיחותם (מהשכיח ביותר לפחות שכיח) וגם פרוט מרכיבי הגורמים נעשה לפי שכיחותם.

תאור הגורמים

19. נכונות והקרבה

- א. דבקות, מסירות, רוח לחימה והקרבה - (בולט בשכיחותו).
- ב. אמון במטרה - צייתנות, משמעות המאבק, אהבת הארץ, אין ברירה.
- ג. גבוש ועבודת צוות,
- ד. אומץ.
- ה. רצון לנצח, רצון להצליח.
- ו. מוראל גבוה ואמונה בכוחנו.

20. יעילות החיילים

- א. טיב הלוחם וצוותו מבחינה מקצועית - (בולט בשכיחותו).
- ב. משמעת גבוהה וציות לפקודות.

21. יעילות המפקדים

- א. פיקוד טוב: החלטות מהירות ושקולות מתוך קור רוח ותכנון - בולט בשכיחותו.
- ב. פיקוד אמין ומעודד.
- ג. ארגון ותאום טוב בין יחידות.

22. אסטרטגיה

- א. תאום בין כוחותינו: תאום בין יחידות וסיוע הדדי ביניהן.
 - ב. תכנון מדויק.
 - ג. יוזמת התקפה, תושיה ולחץ בלתי פוסקים.
- מוזכרים הרבה פחות הגורמים הבאים:
- ד. בצוע יעיל.
 - ה. הכרת שטח ובחירת עמדות טובות.
 - ו. זהירות רבה ושמירה על חיי אדם.

- ס ו ד י -

דף מספר 24... מתוך 42... דפים
עוחק מספר 10... מתוך 60 עוחקים

23. אויב לא יעיל.

- א. חוסר יוזמה ונכונות.
- ב. רמח לחימה מקצועית נמוכה.

24. ציד.

- א. איכות.
- ב. חדוקה.

טבלה 7: אחרון הסיבות השונות להצלחה מתוך כלל הסיבות שהועלו.

כפונקציה של כמות הנפגעים.

- א. כמות ניפגעים מועטה.
- ב. בינונית.
- ג. רבה.

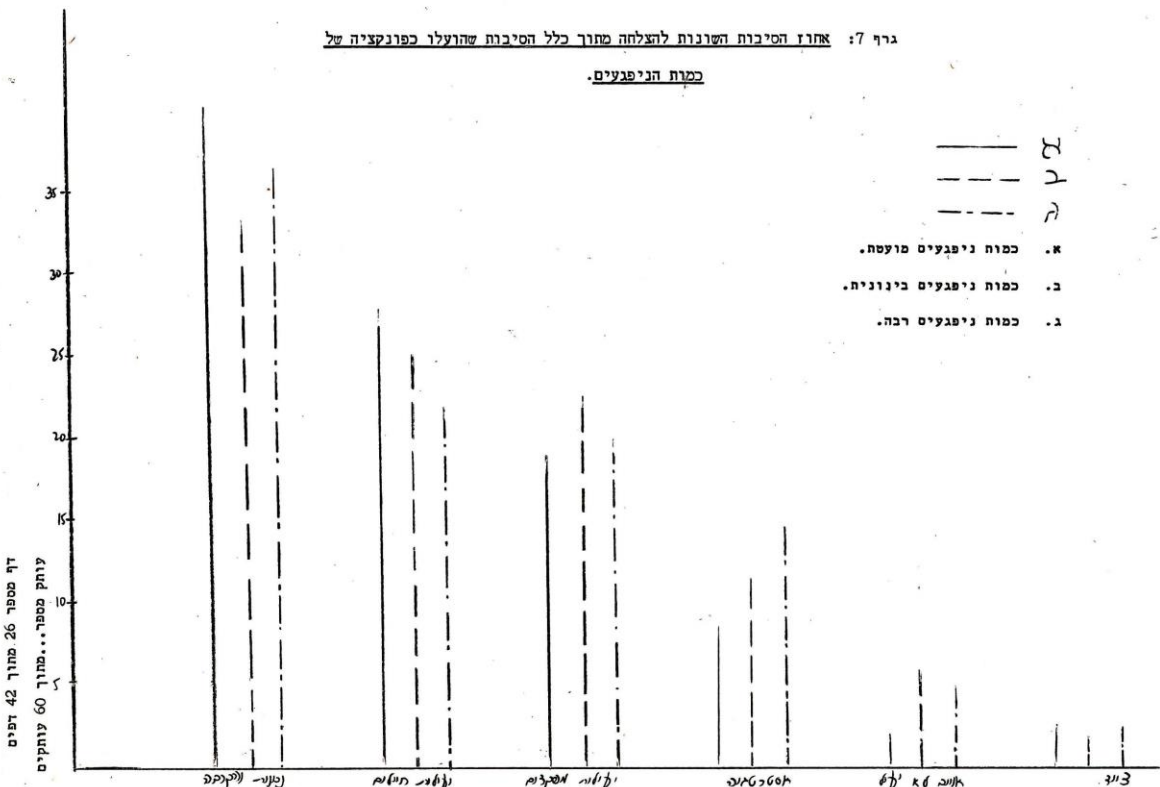
מספר ניפגעים	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)	מספר ניפגעים (100%)
0.9	30%	255 (100%)	81	269	2.35	1.96	8.62	18.82	27.83	39.99	א
1.2	26%	1255 (100%)	264	1014	1.67	5.41	11.47	22.46	25.00	33.30	ב
1.4	21%	974 (100%)	142	680	2.05	4.52	14.57	19.90	21.86	36.65	ג
1.3	25%	9584 (100%)	487	1963	1.90	4.70	12.40	21.09	24.07	35.30	סכ"ט

דף מספר 25. מתוך 42 דפים
עורך מספר מתוך 60 עותקים

גרף 7: אחרון הסיבות השונות להצלחה מתוך כלל הסיבות שהועלו כפונקציה של

כמות הניפגעים.

- א. כמות ניפגעים מועטה.
- ב. כמות ניפגעים בינונית.
- ג. כמות ניפגעים רבה.



דף מספר 26 מתוך 42 דפים
עורך מספר מתוך 60 עותקים

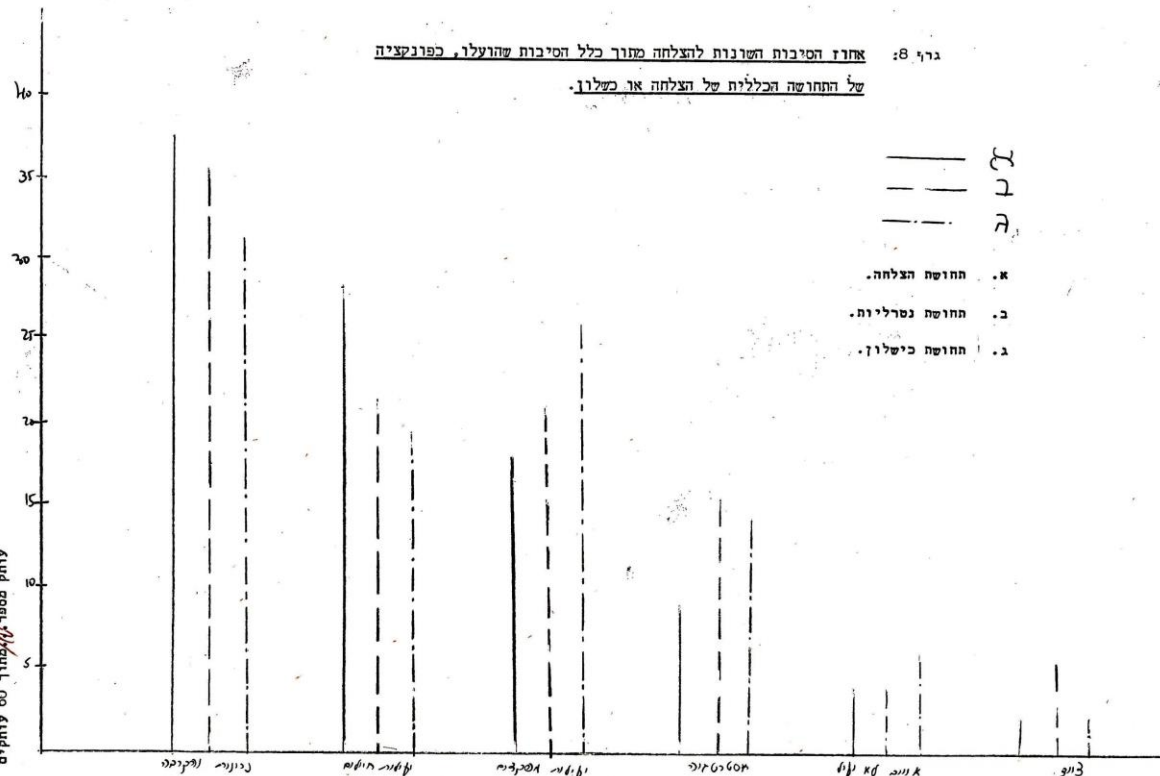
טבלה 8: אחוז הסיבות השונות להצלחה מתוך כלל הסיבות שהועלו, כפונקציה של החחושה הכללית של הצלחה או כשלון.

- א. הרגשה כללית של הצלחה.
- ב. הרגשה ניטרלית.
- ג. הרגשה כללית של כשלון.

מספר תשובה	אחוז תשובה	סך תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות	מספר תשובות
1.2	24%	1097 (100%)	232	949	2.19	4.01	9.11	18.14	28.53	37.46	א
1.4	25%	175 (100%)	135	541	1.29	4.64	15.48	21.16	21.41	35.48	ב
1.3	25%	612 (100%)	120	473	2.12	6.04	14.37	26.30	19.44	31.20	ג
1.3	25%	2484 (100%)	487	1963	1.89	4.71	12.40	21.09	24.07	35.30	סך

טבלה 8: אחוז הסיבות השונות להצלחה מתוך כלל הסיבות שהועלו, כפונקציה של החחושה הכללית של הצלחה או כשלון.

- א. החוששה הצלחה.
- ב. החוששה ניטרלית.
- ג. החוששה כישלון.



דף מספר 28 מתוך 42 דפים
 עותק מספר... מתוך 60 עותקים

טבלה 9: אחוז הסיבות השונות להצלחה מתוך כלל הסיבות שהועלו.

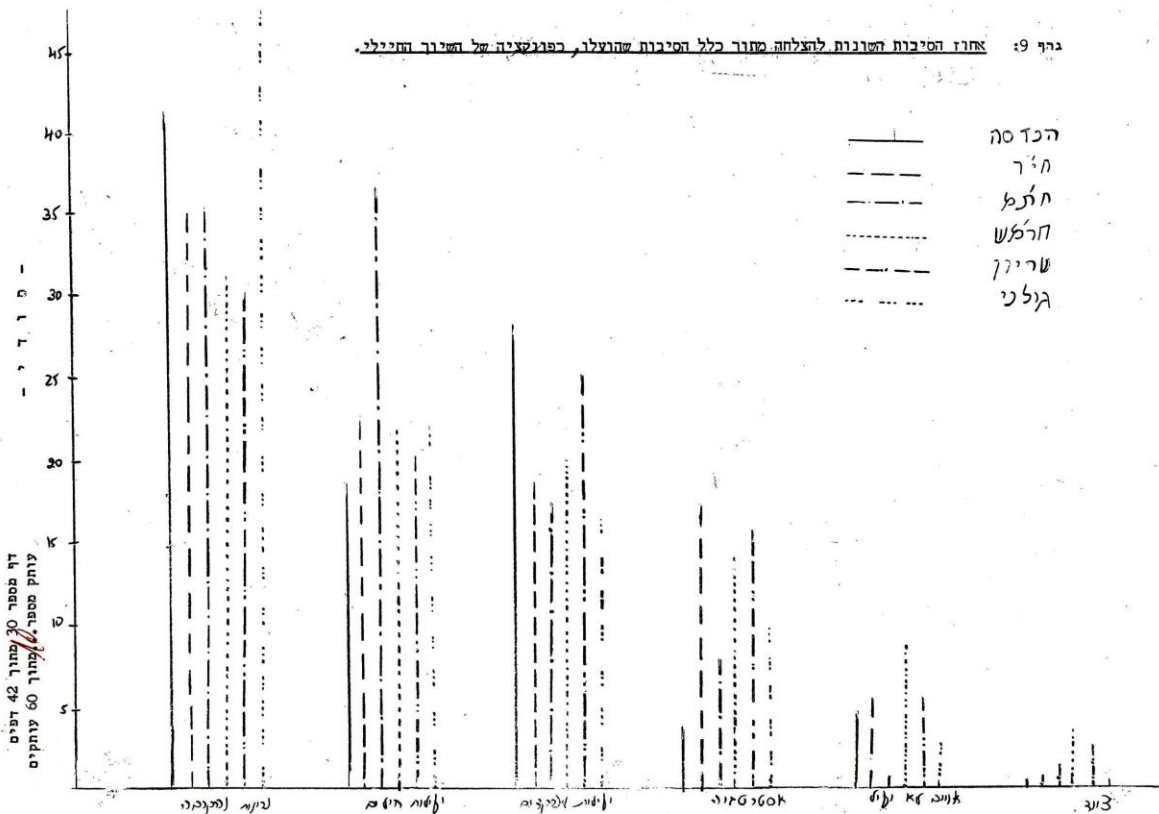
כפונקציה של השיורר החיילי.

ציון	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש	אחוז מן הניש
1.2	23%	181 (100%)	34	148	0.55	4.42	3.86	28.17	18.78	41.43	הכנסה
1.1	24%	191 (100%)	50	233	0.79	5.18	17.13	18.72	22.70	35.06	ח"ר
1.0	27%	465 (100%)	114	456	1.72	0.43	7.95	17.63	36.77	35.48	ח"ת
1.3	31%	456 (100%)	107	343	3.73	8.55	14.03	20.17	21.71	31.14	ח"ל"ש
1.5	21%	757 (100%)	108	516	2.38	5.81	15.85	25.23	29.34	30.12	שניין
1.4	26%	374 (100%)	68	267	0.27	2.94	9.89	16.31	22.19	47.86	זולני
1.3	25%	2484 (100%)	487	1963	1.89	4.71	12.36	21.09	24.07	35.30	ס"כ

דף מספר 29 מתוך 42 דפים
עוקף מספר... מתוך 60 עותקים

30/..

גרף 9: אחוז הסיבות השונות להצלחה מתוך כלל הסיבות שהועלו, כפונקציה של השיורר החיילי.



דף מספר 30 מתוך 42 דפים
עוקף מספר... מתוך 60 עותקים

31/..

טבלה 10 : אזור הסבות והסגרות להצלחה מתוך כלל הסבות שהועלו כפונקציה של

המשנה "סדיר - מילואים".

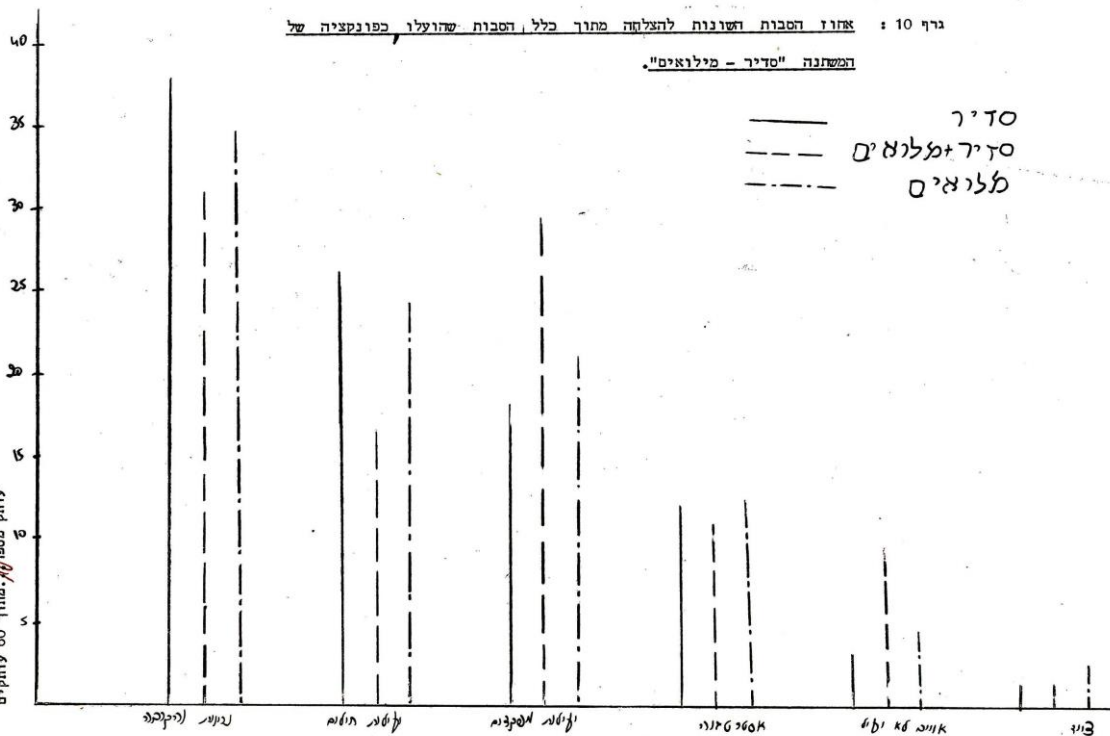
מספר	נקיטת עסקה	קטור חיטוי	קטור חיטוי	אסטימט	אויב או ירי	כ"כ	הס' מאתקום	אז קני	סו תשלומי	אויב או קט	מחלקת המילואים
1.4	38.16	26.39	18.11	12.16	3.10	1.29	567	123	773 (100%)	27%	מחלקת המילואים
1.5	31.03	16.85	29.88	11.11	9.96	1.15	175	33	261 (100%)	19%	מחלקת המילואים
1.2	34.55	24.14	21.10	12.76	4.62	2.34	1221	331	1450 (100%)	27%	מחלקת המילואים
1.3	35.30	24.07	21.09	12.39	4.71	1.89	1963	487	2454 (100%)	25%	מחלקת המילואים

דף מספר 31 מתוך 42 דפים
עוקב ממספר... מתוך 60 עותקים

32/..

גרף 10 : אזור הסבות והסגרות להצלחה מתוך כלל הסבות שהועלו כפונקציה של

המשנה "סדיר - מילואים".



דף מספר 32 מתוך 42 דפים
עוקב ממספר... מתוך 60 עותקים

33/..

טבלה 11: אזור הסבות השונות להצלחה מתוך כלל הסבות שהועלו, כפונקציה של

המשנה חזית והחלמה.

סדר י

סדר י

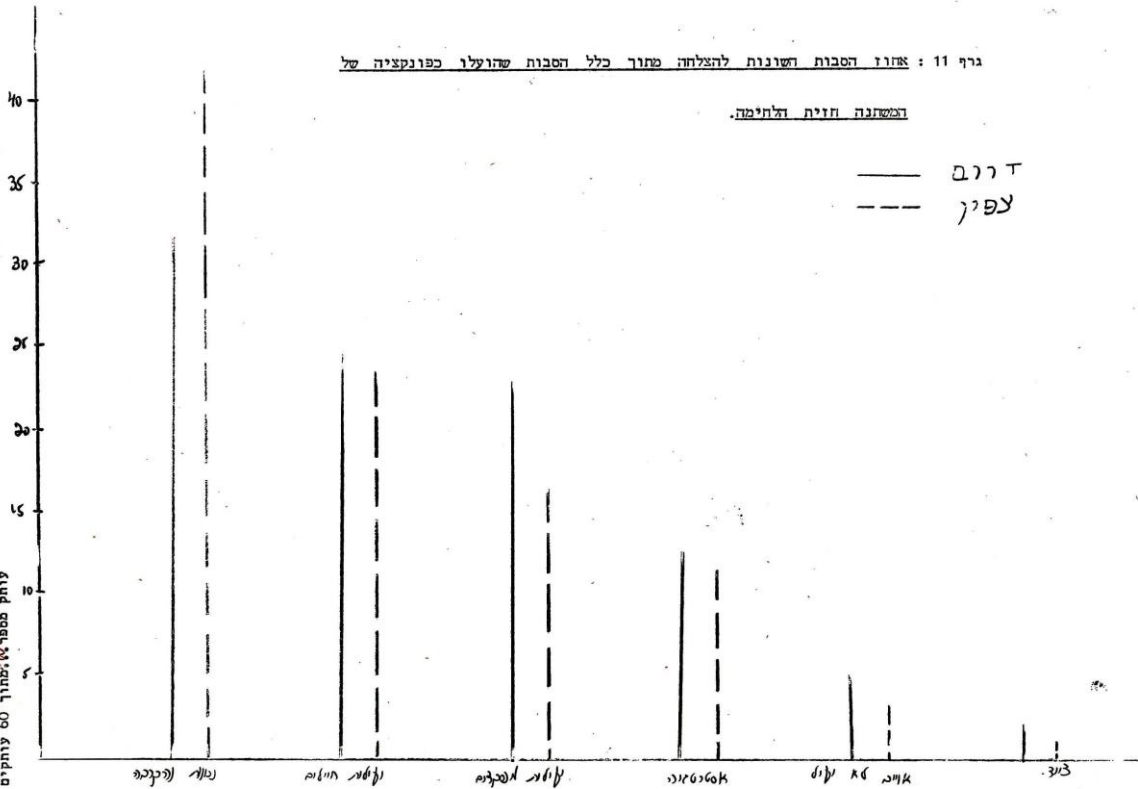
דף מספר 33 מתוך 42 דפים
עורך מספר... מתוך 60 עותקים

אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה	אזור תעשייה
1.2	25%	1675 (100%)	331	1342	2.2	5.43	12.77	23.10	24.36	31.82	כרם	
1.3	25%	809 (100%)	156	621	1.23	3.21	11.62	16.93	23.47	42.52	צפון	
1.3	25%	2484 (100%)	487	1963	1.89	4.71	12.39	21.09	24.07	35.30	דרום	

34/1..

גרף 11: אזור הסבות השונות להצלחה מתוך כלל הסבות שהועלו כפונקציה של

המשנה חזית והחלמה.



דף מספר 34 מתוך 42 דפים
עורך מספר... מתוך 60 עותקים

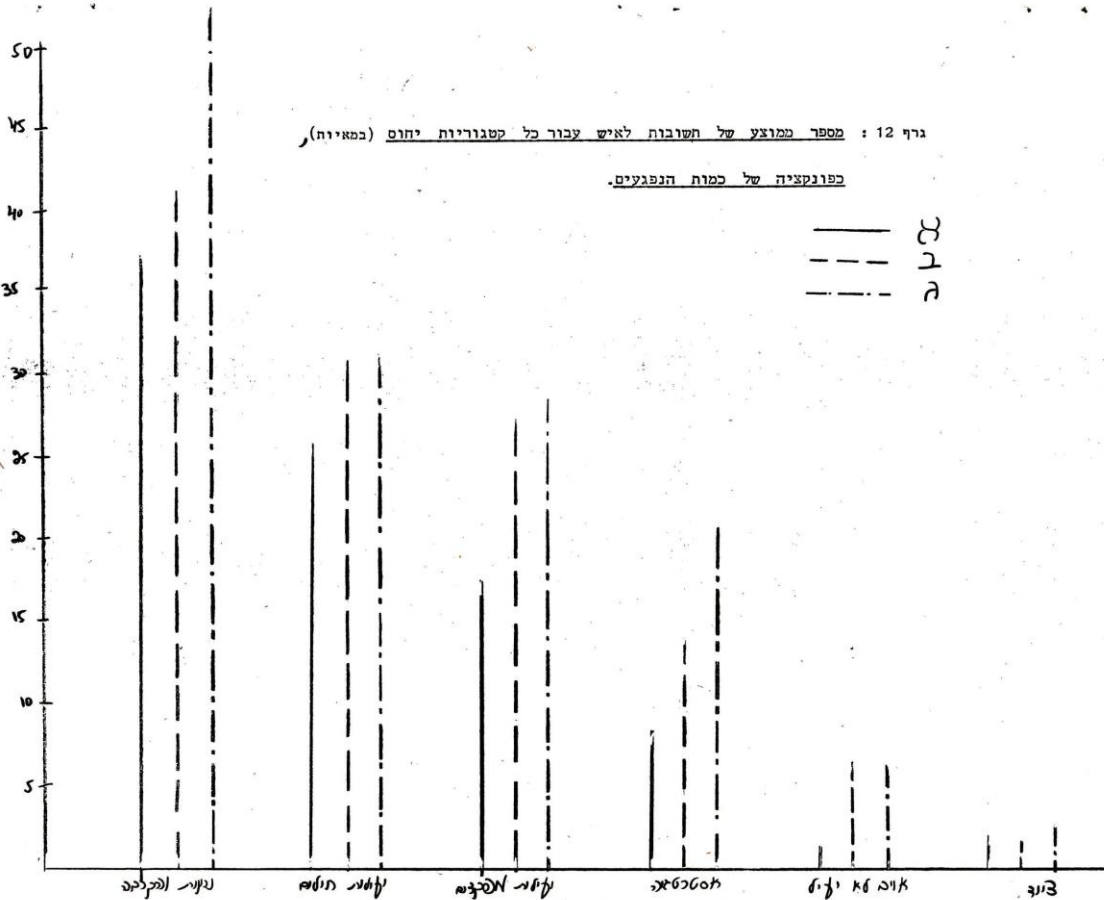
35/1..

טבלה 12: מספר ממוצע של חשוכות לאיש עבור כל קטגוריות יחום (במאיות), כפונקציה של כמות הנפגעים.

קטגוריית יחום	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	מספר ממוצע של חשוכות לאיש	
א	0.95	255	269	2.23	1.86	8.14	17.69	26.16	37.59
ב	1.24	1255	1614	2.07	6.71	14.22	27.85	31.00	41.29
ג	1.43	974	680	2.93	6.46	20.84	22.46	31.26	52.41

דף מספר 35 מתוך 42 דפים
ערוך מספר... מתוך 60 עותקים

36/..



דף מספר 36 מתוך 42 דפים
ערוך מספר... מתוך 60 עותקים

37/..

דף מספר 37, מתוך 42 דפים
עו"ת מספר 10, מתוך 60 עו"תים

מסקנות לגבי "ייחוס הסיבות להצלחה"

25. ניתן לראות שדרוגי שכיחות הסיבות זהים פחות או יותר מעבר לכל בחינות המיון ומעבר לכל הקטגוריות. הגורם השכיח ביותר הוא "נכונות והקרבה" ואחריו לפי סדר השכיחות: יעילות חיילים, יעילות מפקדים, אסטרטגיה, אויב לא יעיל וציוד. גם הפעם ניתן את הדעת על מספר הבדלים בין הקבוצות בתוך בחינות המיון השונות.

א. התפלגויות האחוזים בגרפים 7 ו-8 דומות ביותר, והבדלים שקיימים בין קבוצות בגרף 7 ניכרים גם בגרף 8. גם כאן, כמו ביחוס הסיבות לכשלוך, בולט הקשר בין הדווח על כמות הפגיעות ביחידה ובין התחושה הכללית של הצלחה או כשלוך. שתי ההערות הבאות מתייחסות לשני הגרפים (7 ו-8).

- 1) ככל שהרגשת הכשלוך הכללית גבוהה יותר גורם יעילות המפקדים שכיח יותר מגורם יעילות החיילים (26.303% לעומת 19.44% בהתאמה). המצב הפוך כשתחושת הכשלוך נמוכה (18.14% לעומת 28.53% בהתאמה). בגרף 7 אין ממש הפוך בסדר בקבוצות א' ו-ג', אך יש צמצום בפער בין האחוזים הנתנים לשני הגורמים בקבוצה ג'.
- 2) ככל שהרגשת הכשלוך גבוהה יותר ומספר הנפגעים גדול יותר, התפלגות האחוזים מעבר לגורמים שטוחה יותר. ככל שהרגשת הכשלוך נמוכה יותר ומספר הנפגעים קטן יותר ההתפלגות חדה יותר - הגורמים השכיחים מוזכרים הרבה יותר, והפחות שכיחים - מעט מאד.

יתכן והבדל זה נובע מהבדלים במספר התשובות הממוצע לאיש - הגבוה יותר בקבוצות ג' לעומת קבוצות א', בשתי שיטות המיון - ועל כך בהמשך.

ב. בגרף 9 ניתן לראות שתפיסת הסיבות להצלחה דומה מאד ביחידות השונות, שתי נקודות ראויים לציון:

- 1) בחת"ם יש הדגשת יתר של גורם יעילות החיילים.
- 2) גם בהנדסה וגם בשריון מודגש גורם "יעילות המפקדים" יותר מגורם "יעילות החיילים" (בהנדסה: 28.17% לעומת 18.78%; ובשריון 25.23% לעומת 20.34%).

ג. גרף 10 מראה שאין הבדלים בולטים בין אנשי הסדיר לבין אנשי המילואים ביחוס הסיבות להצלחה. כמו בשאלת הכשלוך, גם כאן, התפלגות הסיבות של הקבוצה המעורבת (קבוצה ב') איננה ממוצע התפלגות התשובות של קבוצות א' ו-ג'.

ד. גם החלוקה על פי חזית הלחימה, בגרף 11, איננה מגלה הבדלים מהותיים פרט לחדות הרבה יותר של התפלגות הגורמים "בצפון".

דף מספר 37. מתוך 42 דפים
עותק מספר ... מתוך 60 עותקים

מסקנות לגבי "ייחוס הסיבות להצלחה"

25. ניתן לראות שדרוגי שכיחות הסיבות זהים פחות או יותר מעבר לכל בחינות המיון ומעבר לכל הקטגוריות. הגורם השכיח ביותר הוא "נכונות והקרבה" ואחריו לפי סדר השכיחות: יעילות חיילים, יעילות מפקדים, אסטרטגיה, אויב לא יעיל וציוד. גם הפעם ניתן את הדעת על מספר הבדלים בין הקבוצות בתוך בחינות המיון השונות.

א. התפלגויות האחוזים בגרפים 7 ו-8 דומות ביותר, והבדלים שקיימים בין קבוצות בגרף 7 ניכרים גם בגרף 8. גם כאן, כמו ביחוס הסיבות לכשלוך, בולט הקשר בין הדווח על כמות הפגיעות ביחידה ובין התחושה הכללית של הצלחה או כשלוך. שתי ההערות הבאות מתייחסות לשני הגרפים (7 ו-8).

- 1) ככל שהרגשת הכשלוך הכללית גבוהה יותר גורם יעילות המפקדים שכיח יותר מנורח יעילות החיילים (26.303% לעומת 19.44% בהתאמה). המצב הפוך כשתחושת הכשלוך נמוכה (18.14% לעומת 28.53% בהתאמה). בגרף 7 אין ממש הפוך בסדר בקבוצות א' ו-ג', אך יש צמצום בפער בין האחוזים הנתנים לשני הגורמים בקבוצה ג'.
- 2) ככל שהרגשת הכשלוך גבוהה יותר ומספר הנפגעים גדול יותר, התפלגות האחוזים מעבר לגורמים שטוחה יותר. ככל שהרגשת הכשלוך נמוכה יותר ומספר הנפגעים קטן יותר ההתפלגות חדה יותר - הגורמים השכיחים מוזכרים הרבה יותר, והפחות שכיחים - מעט מאד.

יתכן והבדל זה נובע מהבדלים במספר התשובות הממוצע לאיש - הגבוה יותר בקבוצות ג' לעומת קבוצות א', בשתי שיטות המיון - ועל כך בהמשך.

ב. בגרף 9 ניתן לראות שתפיסת הסיבות להצלחה דומה מאד ביחידות השונות, שתי נקודות ראויות לציון:

- 1) בחת"ם יש הדגשת יתר של גורם יעילות החיילים.
- 2) גם בהנדסה וגם בשריון מודגש גורם "יעילות המפקדים" יותר מגורם "יעילות החיילים" (בהנדסה: 28.17% לעומת 18.78%; ובשריון 25.23% לעומת 20.34%).

ג. בגרף 10 מראה שאין הבדלים בולטים בין אנשי הסדיר לבין אנשי המילואים ביחוס הסיבות להצלחה. כמו בשאלת הכשלוך, גם כאן, התפלגות הסיבות של הקבוצה המעורבת (קבוצה ב') איננה ממוצע התפלגות התשובות של קבוצות א' ו-ג'.

ד. גם החלוקה על פי חזית הלחימה, בגרף 11, איננה מגלה הבדלים מהותיים פרט לחדות הרבה יותר של התפלגות הגורמים "בצפון".

דף מספר 38. מתוך 42 דפים
עותק מספר ... מתוך 60 עותקים

26. עיון בטבלאות 7 ו-8 מוכיח שכמו בשאלת הכשלוך, מספר החשובות הממוצע לאדם עולה ככל שכמות הנפגעים והרגשת הכשלוך עולים.
בטבלה ובגרף 12 מוצג הקשר בין מספר החשובות לאיש לכל גורם, לבין כמות הנפגעים. בכל הגורמים גבוה יותר מספר החשובות הממוצע לאיש בקבוצה ג' (הגבוהה בנפגעים) לעומת קבוצה א' (הנמוכה במשתנה זה). תמונה דומה מתקבלת בהשוואה בין קבוצה א' ו-ג' בהתייחסות למשתנה "הרגשה כללית של הצלחה או כשלוך".

השוואה בין ייחוס סיבות לכשלוך וייחוס סיבות להצלחה

IV

על הדמיון

27. מתוך נתוח תוצאות שאלת הכשלוך ושאלת ההצלחה אפשר לראות מספר קוי דמיון:
א. המיון על פי כמות הנפגעים ועל פי תחושת הצלחה או כשלוך - נתן תמונות דומות ביחוס הסיבות גם להצלחה וגם לכשלוך.
ב. גם ביחוס הסיבות לכשלוך וגם ביחוס הסיבות להצלחה, מספר הסיבות המועלה ע"י כל אדם גבוה יותר אצל אנשים המרגישים הרגשת כשלוך גבוהה יותר והמדווחים על מספר פגיעות גבוה ביחידתם, לעומת השוענים והמרגישים להפך.
תופעה זו בולטת כאשר משוים את השריון לשאר היחידות. ביחוס סיבות לכשלוך מעלים בשריון 1.52 סיבות בממוצע לאדם, לעומת 1.14 בממוצע בכל שאר החיילות, וביחוס סיבות להצלחה מעלים בשריון 1.5 סיבות בממוצע לאדם לעומת 1.3 בממוצע בכל שאר החיילות.

על השוני

28. א. אם נתבונן בהבדלים בין הטבלאות השונות בשאלת ההצלחה ובהבדלים בטבלאות המתאימות בשאלת הכשלוך, נראה כי ההבדלים בין הקבוצות גדולים יותר בשאלת הכשלוך מאשר בשאלת ההצלחה.
ב. הסיבות המועלות בשאלת הכשלוך הן בדרך כלל ספציפיות יותר מאלו המועלות בשאלת ההצלחה.
ג. ההבדל הכולל ביותר הוא ההבדל בסוג הסיבות המועלות בשני המקרים ועל כך נפרט בדיון.

דף מספר 39. מחוך 42. דפים
 עותק מספר 10. מחוך 60 עותקים

1. ד י ו ן

29. טבלה 13 מציגה את הסיבות שהועלו על ידי הנשאלים ולידן דרוג שכיחותן כגורמי הצלחה וכגורמי כשלון.

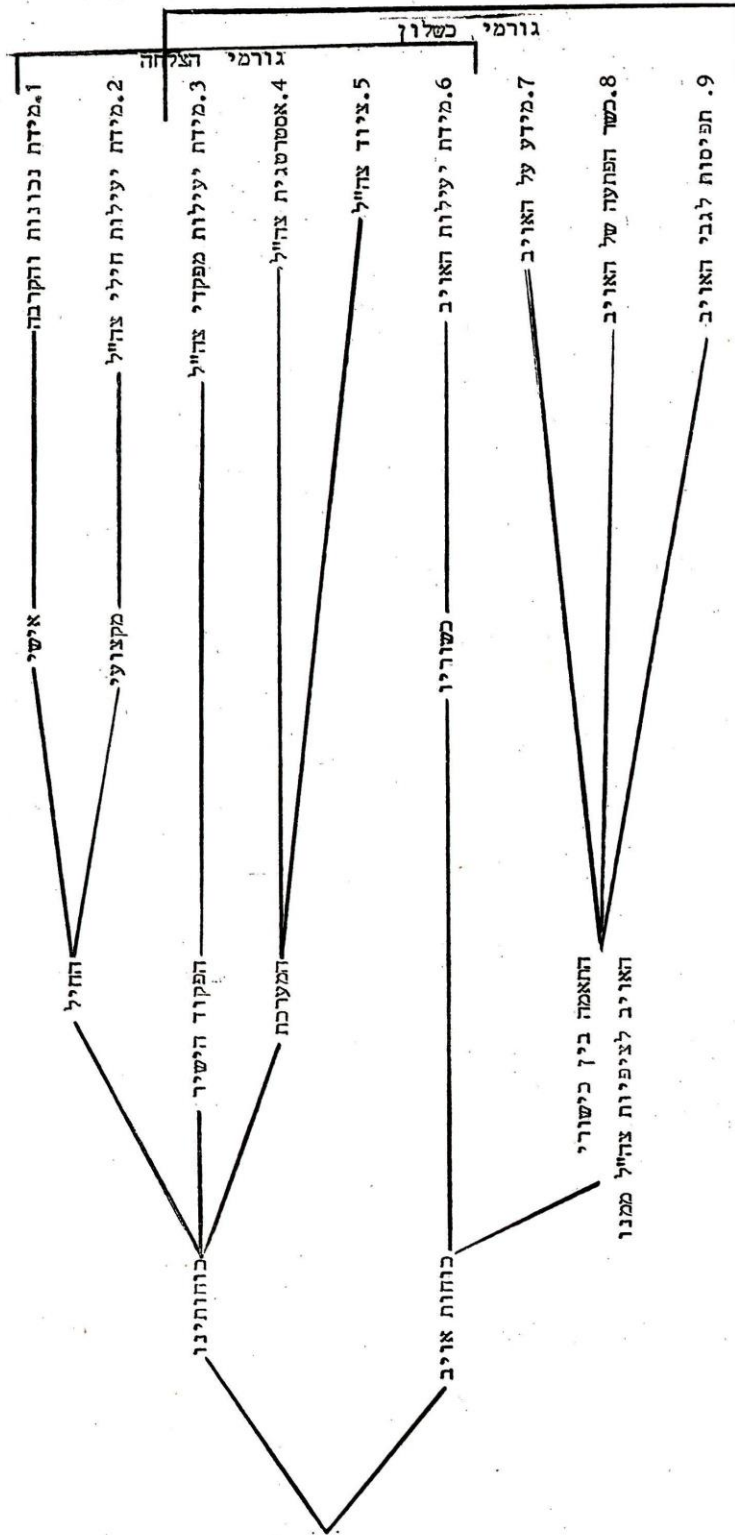
טבלה 13: סכום הסיבות להצלחה וכשלון.

דרוג הסיבות בשאלות כשלון	דרוג הסיבות בשאלת הצלחה	ה ג ו ר ם
---	1. (נכונות והקרבה)	1. מידת הנכונות וההקרבה של חיילי צה"ל
---	2. (יעילות גבוהה)	2. מידת יעילות חיילי צה"ל.
1. (מחדלי פיקוד)	3. (יעילות גבוהה)	3. מידת יעילות מפקדי צה"ל.
2. (מחדלים צבאיים)	4. (יעילה)	4. אסטרטגיית צה"ל.
3. (לא יעיל)	5. (יעילות נמוכה)	5. ציוד צה"ל
4. (אויב יעיל)	6. (יעיל)	6. יעילות האויב.
5. חוסר מידע על האויב	---	7. מידע על האויב
6. (כושר הפתעה של האויב)	---	8. כושר הפתעה
7. (תפיסות מוטעות על האויב)	---	9. תפיסות לגבי האויב.

אפשר לראות שגורמי היחוס המוזכרים ניתנים לסווג על פי שני מימדים עיקריים:

- א. צד - התייחסות לכוחותינו לעומת התייחסות לכוחות האויב.
 - ב. הרמה אליה מתייחסים כאשר דנים בכוחותינו: החייל, הפקוד הישיר, המערכת בכללותה.
- תרשים 13 מפרט מימדים אלו.

דף מספר 40 מתוך 42 דפים
עותק מספר... מתוך 60 עותקים



גרף 13: פרוט הסיבות להצלחה ולכשלון.

דף מספר 41... מחוך 42... דפים
עותק מספר 10 מחוך 60 עותקים

30. מצב של מלחמה הוא מצב סימטרי בשני מובנים:
א. כשלון או הצלחה של צד אחד, הם הצלחה או כשלון של הצד שכנגד.
ב. גורמים שקיומם עשוי להביא להצלחה (ציוד טוב, נכונות בקרב חיילים), העדרם עלול להביא לכשלון.
31. התופעה הבולטת ביותר המתבטאת בתוצאות מחקר זה, היא התפיסה האסימטרית של המצב. הביטוי הבולט ביותר לאסימטריה היא התופעה שגם הצלחות וגם כשלונות מוסברים בעיקר ע"י סיבות הקשורות לכוחותינו, הוך מתן משקל קטן ביותר לסיבות הקשורות באויב.
32. שני גורמים עשויים לסייע בהבנת ממצא זה: גורם קוגניטיבי (הכרתי) וגורם מוטיבציוני (הנעתי).
א. הגורם ההכרתי קשור במושג של "זמינות"⁽¹⁾ הזמינות של גורם נקבעת על ידי שכיחות המגע עמו בעבר, על ידי הבולטות שלו בהווה ועל ידי מידת הצפייה לו בעתיד. מובן מאליו שגורמים הקשורים בכוחותינו הם בדרך כלל זמינים יותר מאלו הקשורים באויב. גורם הזמינות מסייע להבין לא רק את מעוט ההתייחסות לגורם האויב, כי אם גם את הקושי הכללי שיש לנו לראות את הדברים מנקודת מבטו של האויב, ואת נסיתנו ליחס לו פחות יזמה ופחות דמיון. לדוגמא: פעולות הפקוד שלנו משמשות כגורם ראשוני בהסבר הכשלונות וכגורם חשוב בהסבר ההצלחות, פיקוד האויב אינו מוזכר כלל כגורם במלחמה.
ב. הגורם הנעתי קשור במושג של "פיקוח יעיל"⁽²⁾. יש לנו אפשרות של שליטה ופקוח על התנהגותינו שאותה אנו יכולים לשפר, בעוד שאין לנו שליטה רבה על התנהגותו של האויב. קיימת נטיה אצל אנשים להעדיף הסברים בעזרת סיבות שבהן הם שולטים, מה שמקנה להם תחושה של אפשרות פיקוח ושפור. נטיה זו עשויה להסביר את רבוי ההתייחסות לכוחותינו ומעוט ההתייחסות לאויב.
33. את תשעת הגורמים שהועלו כגורמי הצלחה וכשלון ניתן לחלק ל- 3 קבוצות:
א. גורמים שהועלו רק כגורמי הצלחה ולא הוזכרו כלל כגורמי כשלון.
ב. גורמים שהועלו גם כגורמי הצלחה וגם כגורמי כשלון.
ג. גורמים שהועלו כגורמי כשלון ולא הוזכרו כלל כגורמי הצלחה.
לגבי שלוש קבוצות גורמים אלו מתברר:
א. הגורמים שהוזכרו כגורמי הצלחה בלבד היו הראשונים בדרוג גורמים אלו.
ב. הגורמים שהוזכרו בשני ההקשרים (כשלון והצלחה) הועלו בסדר יחסי דומה בשניהם.
ג. הגורמים שהוזכרו רק כגורמי כשלון היו האחרונים בדרוג גורמים אלו. ממצאים אלו אפשרו דרוג אחיד של כל תשעת הגורמים כפי שמוצג בטבלה 13.

דף מספר 42. מתוך 42. דפים
עותק מספר מתוך עותקים

34. שתי תופעות בולטות בסדר תשעת הגורמים כפי שמוצג בטבלה ובחרשים 13:
- א. בתחילה מופיעים הגורמים הקשורים בכוחותינו (1-5) ורק אחריהם הגורמים הקשורים באויב ובהערכתנו אותו (6-9).
 - ב. בתוך הגורמים הקשורים בכוחותינו (1-5) נראה שסדר הגורמים נקבע על פי מידת הקרבה של הגורם אל החייל הבודד. מהגורמים הקשורים לחיל (גורמים פנימיים) כמו נכונות והקרבה ויעילות החיילים, דרך גורמים הקשורים לפיקוד הישיר והגבוה, עד לגורמים החיצוניים ממש של ציוד.
- כשמסתכלים על הרשימות הנפרדות של גורמי ההצלחה וגורמי הכשלון מתבררות תופעות נוספות:
- ג. גם בהצלחה וגם בכשלון לא הוזכרו כל תשעת הגורמים אלא קבוצה חלקית שלהם - 6-7 גורמים.
 - ד. אותם הגורמים שהוזכרו גם בהצלחה וגם בכשלון, הועלו כמעט בסדר זהה בשני המקרים.
 - ה. ההבדל הבולט בין גורמי ההצלחה לגורמי הכשלון הוא שגורמים 1 ו-2 שהם גורמי ההצלחה הראשונים, לא הועלו כלל כגורמי כשלון. (החיל רואה עצמו אחראי להצלחה אך לא לכשלון). רשימת גורמי הכשלון מתחילה בגורם 3 (השלישי ברשימת גורמי ההצלחה) ומסתיימת בגורמים 9, 8, 7, שלא הועלו כלל כגורמי הצלחה.

35. ממצא נוסף הניתן להסבר על פי עקרון הזמינות הוא העובדה כי היתה הרבה פחות אחידות בחשובות לשאלות הכשלון מאשר בחשובות לשאלות ההצלחה. מאחר והצלחה היתה צפויה היו לה סיבות כלליות "מוכנות מראש" ומוסכמות על חיילי צה"ל השונים. סיבות אלו קשורות באופי הלחימה ומהות צה"ל כגון - הקרבה, נכונות, יעילות וכדומה. מאחר וכשלון לא היה צפוי, לא היו לו סיבות מוכנות והנשאלים העלו סיבות שהיו ספציפיות לנסיבות האישיות שלהם. לפיכך היו התשובות לשאלת הכשלון אחידות פחות וספציפיות יותר מאשר התשובות לשאלת הכשלון אחידות פחות וספציפיות יותר מאשר התשובות לשאלת ההצלחה.

Tversky & Kahneman (1973) (1)
Kelly (1971) (2)

ש מ ר
למכותב בלבד

לשכת מפקד חיל הים
תאריך: 18.6.74
מספר: 79
ח י ס: כ-1
הערות:

לשכת ראש אכ"א
 טל. 2779
 כא-10 3651
 סיון תשל"ד
 יוני 74

Handwritten signature/initials

אל: (ט) מפקד חי

הנדון: עמדות חיילים לאחר הסכם
 ההפרדה בדרום-רו"ח א'

1. מצ"ב רו"ח מטכ"ל/אכ"א - מחלקת בקרה - היחידה לפסיכולוגיה צבאית (קר -464 -
 82 מיוני 74) בנדון.

2. ראש אכ"א בקשני להעביר ה-רו"ח לעיון... (ט) מפקד חי.....

מיכאל סבר, רס"נ
 ראש הלשכה

Handwritten signature

מס/רפ

ש מ ר

- ש מ ר -

מס"ל אכ"א מחלקת בקרה
היחידה לפסיכולוגיה צבאית

קד - 464 - 82

טל - 6722 - 04

יוני * 74

עמדות חיילים לאחר הסכם ההפרדה בדרום - דו"ח א

נערך ע"י:

דן סתר, בח"ק

- ש מ ר -

עמרות חיילים לאחר הסכם ההפרדה בדרום - דו"ח א'

1. הדו"ח המובא בזה מביא את הממצאים הכלליים של שאלון "הסכם הפרדה הכוחות" אשר הועבר למדגם של 1462 חיילים וקצינים בפברואר 1974.
2. על סמך הממצאים הכלליים שיובאו להלן אין אפשרות להסיק מסקנות משמעותיות, אך מן הראוי להדגיש מספר ממצאים עיקריים של אוחז סקר כהקדמה לפירוט הממצאים.
3. יחסית לממצאי סקרים קודמים קיימת ירידה במוראל היחידות וביכולת האישיה להמשיך בשירות (סעיפים 10, 11).
4. לרוב הגדול של הנשאלים יש אמון רב ביכולתו של צה"ל לנצח אם תפרוץ שוב מלחמה בינינו לבין מצרים וסוריה (סעיפים 15, 16).
5. למעלה מ-60% סבורים כי על הפרדת הסכם ההפרדה ע"י המצרים יש להגיב באיום במלחמה או בפתחה בה, אך רק כ-36% מעריכים כי ישראל אמנם תפעל כך והרוב מעריך כי העדיף טיפול דיפלומטי (סעיף 24). גם בתחום השני בו נבדק ההבדל בין הרצוי להערכת המצוי (נסיגה נוספת בסיני - סעיף 57) נמצא פער ניכר בין השניים.
6. ירדן נתפסת כמדינה שוחרת-השלום ביותר מבין הערבים ושאתה תגיע ישראל מוקדם יותר להסדר שלום. לעומתה נתפסת סוריה כמדינה שכוונתה להשמיד את ישראל ושיכולה מלחמה נוספת אתה גבוהים מהסיכויים להגיע להסדר (סעיפים 26, 27).
7. יש אמון רב במפקדים בדרגים השונים ובעיקר בדרג המח"ט עד אלוף הפיקוד. לעומת זאת יש אמון נמוך יותר בפיקוד הגבוה של צה"ל ואמון מועט בדרג המדיני (סעיף 31 טבלה 1).
8. לחיילים רבים ההרגשה שעד כה לא בוצע שחרור המילואים בצורה הגיונית וצודקת, אך עם זאת מאמינים רובם שצה"ל אינו מחזיק כוחות מיותרים ושלאחר הסכם ההפרדה ייעשה שחרור המילואים בצורה הגיונית וצודקת. (סעיפים 33, 34).
9. למעלה ממחצית הנשאלים צופים שיהיו להם בעיות קשות בחחומי הכספים והשיכון, ורבים צופים בעיות קשות גם בחחומי הלימודים התעסוקה והסתגלות כללית. רובם מעריכים שמוסדות יעזרו להם רק במידה מועטה בפתרון בעיותיהם, או כלל לא יעזרו (סעיפים 38 - 45).
10. חיילי החי"ר של האוייב מוערכים יותר מחיילי השריון שלו, בעקר ביכולת מיקצועית ובאומץ לב, אך בכל המקרים קיים פער גדול ביותר בהערכה לטובת החייל הישראלי. (סעיפים 47 - 52)
11. רוב הנשאלים הביעו דעה חיובית על המגעים האישיים עם חיילים מצריים ואף שלטענת רובם עיקר היוזמה באה מצדנו הרי ששני הצדדים היו מעוניינים בהם במידה שווה ושחוסר רצון במגע לא היווה סיבה חשובה לאי-היווצרותו (סעיפים 53 - 56).

עמדות חיילים לאחר הסכם ההפרדה בדרום - דו"ח א'.

כללי

1. בין ה-12 ל-26 בפברואר הועבר לחיילים ולקצינים בחזית הצפון, חזית התעלה ו- מרש"ל. שאלון שבדק עמדותיהם בשאלות הנוגעות להסכם ההפרדה, השירות במילואים, הערכה של חיילי האויב, היחסים עם מדינות ערב, המגעים עם חיילים מצריים, וכדומה. שאלון זה הועבר במסגרת הסקרים השוטפים של עמדות בצבא הנערכים על ידי ענף פסיכולוגיה.
2. הדו"ח המובא בזה הוא דו"ח ביניים הכולל רק את הממצאים לגבי כלל המדגם וללא בדיקות של שרים בין משתנים או עמדות ודעות של חלקים ספציפיים מתוך המדגם. דו"ח מפורט כזה יוגש בעתיד הקרוב. לפיכך, לא יכלול דו"ח זה מסקנות והוא בא רק להציג את הממצאים העיקריים.

מטרה.

3. השאלון (ראה נספח 1) הועבר, כאמור, במסגרת הסקרים השוטפים של עמדות חיילים וקצינים על ידי ענף פסיכולוגיה במשך המלחמה ואחריה. מטרת השאלון הנוכחי הייתה לברר עמדות ודעות בתחומים הקשורים להסכם ההפרדה והשפעותיו, ובהחומים שנבדקו בסקרים קודמים.
4. השאלון כלל שאלות בתחומים העיקריים הבאים:
 - א. משחני רקע דמוגרפיים וצבאיים.
 - ב. מוראל וכושר לחימה.
 - ג. הסכם ההפרדה בחזית הדרום והשפעותיו.
 - ד. עמדות כלפי מדינות ערב.
 - ה. מידה האמון בדרגים שונים - צבאיים ומדיניים.
 - ו. שחרור משירות המילואים הממושך.
 - ז. בעיות צפויות לאחר השחרור.
 - ח. הערכת חיילי האויב וחיילי צה"ל.
 - ט. המגעים האישיים עם חיילים מצריים.

שיטה.

5. שאלון, סגור ברובו, הועבר לחיילים ולקצינים במקומות בהם שרתו יחידותיהם על ידי חוליות של פסיכולוגים. נוסף לכך הועברו שאלונים לנוסעים במטוסים צבאיים פסדות - העופה בסניף לארץ ובחזרה.

האוכלוסיה.

6. השאלון הועבר בין ה- 12 ל- 26 בפברואר ל- 1462 חיילים וקצינים. בחזית הצפון, חזית התעלה ו- מרש"ל. הנשאלים היו מ- חי"ר, חרמ"ש, חש"ן, חת"מ, חה"ן, חה"ס, ו- חי"ק, מיחידות סדיר ומילואים כאחד. להלן אפיוני המדגם על פי מס' משתנים דמוגרפיים וצבאיים:
- א. מוצא - 23.3% ילידי ארצות אסיה ואפריקה, 15.1% ילידי אירופה - אמריקה, ו- 61.6% ילידי - הארץ (כאשר - 30.5% להורים ילידי אירופה - אמריקה ו- 21.6% להורים ילידי אסיה - אפריקה. לגבי השאר אין מידע על מוצא האב).
- ב. השכלה - רוב הנשאלים הם בעלי השכלה תיכונית מלאה (47.7%) או חלקית (30.4%). רק ל- 10.5% השכלה על תיכונית ול- 11.5% השכלה יסודית ומטה.
- ג. דרגה - המדגם כלל חיילים מדרגת סוראי עד דרגת סא"ל. הקצינים פחווים 11.1% מהמדגם.
- ד. סוג שירות - 47.7% מהמדגם הם בשירות מילואים ואילו 45.9% משרתים בשירות חובה. אנשי קבע מהווים 6.1% מהמדגם.
- ה. מצב משפחתי - 60.4% הם רווקים ו- 39.6% הם נשואים, כאשר רוב הנשואים (30.5%) הם אבות לילדים.
- ו. העסוקה - רק 14.9% מהנישאלים הם עצמאיים. השאר הם שכירים (46.3%) טוודנטים, חסרי עבודה, וכדומה.

הממצאים

- א. מוראל וכושר לחימה.
7. בתחום זה נכללו מספר שאלות, הנוגעות למוראל היחידה, מידת האמון האישי והיחידתי לקצ"ב, יכולת עמידה אישית ושל המדינה בלחצי-המצב, והמיסות הוצאות המלחמה האחרונה והוצאות צפויות של מלחמה נוספת, אם תפרוץ.
8. באיזו מידה מאומנים אישית לקרב - 80.3% בדעה שמאומנים במידה רבה א- רבה מאוד, ורק 3.8% טענו שבמידה מועטה מאד או מועטה.
9. באיזו מידה מאומנת הפלוגה מספיק לקרב - לדעה 76.8% מאומנת מלוגתם במידה רבה עד רבה מאד ורק 3.8% טענו שבמידה מועטה מאד או מועטה.
10. מוראל הפלוגה - נראה ששאלה זו בודקה יותר מצד רוח בחקופת הסקר מאשר מוראל אך בכל אופן מורים הממצאים על ירידה יחסית לסקרים הקודמים. רק 33% חושבים שמוראל הפלוגה גבוה או אף גבוה מאד. הרוב מדרגו כבינוני (49.6%), אך 17.5% רואים אותו כמחוח מבינוני עד נמוך. בסקר קודם שנערך בנובמבר 1973 ציינו 53.2% שמוראל יחידתם גבוה או אף גבוה מאד, 35.3% דרגו אותו כבינוני ורק 11.2% רואים אותו כמחוח מבינוני עד נמוך.

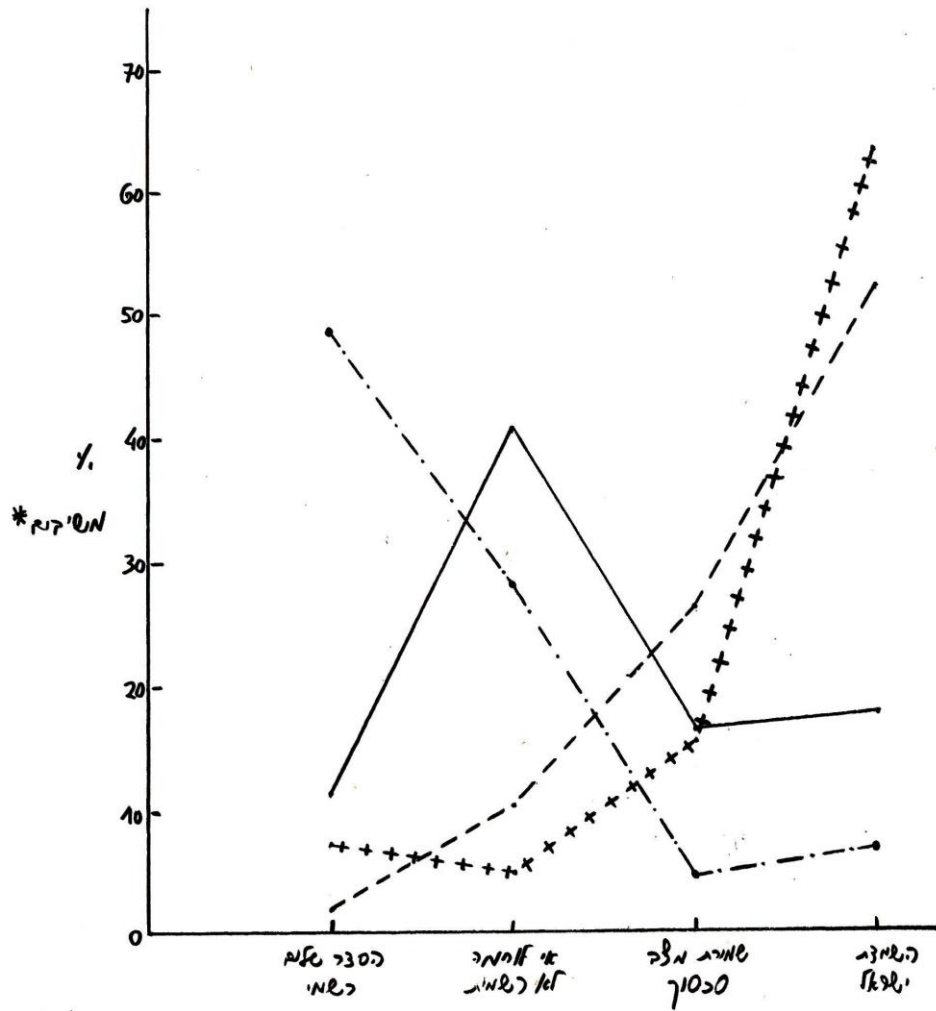
11. יכולת אישיה להמשיך להחזיק מעמד בשירות - שאלה זו בודקת, אולי, בצורה טובה יותר את המוראל האישי וגם כאן מתגלית ירידה לעומת סקרים קודמים (אף שבהם נשאלה שאלה דומה בניסוח שונה כלשהו). בסקר קודם ציינו 80.3% מהנשאלים שיוכלו להמשיך ככל שידרשו ואילו 6.6% ציינו שאינם יכולים להמשיך עוד. בסקר הנוכחי טוענים 45.4% בלבד שיוכלו להחזיק מעמד ככל שידרשו ועוד 11% חשים שיוכלו להחזיק מעמד עוד חצי שנה. לעומת זאת 17.5% ציינו שאינם יכולים עוד להמשיך בשירות.
12. יכולת העמידה של ישראל מול לחצים חיצוניים - 30.8% חושבים כי ישראל יכולה לעמוד מול לחצים חיצוניים ב-מ"מ עם מדינות - ערב במידה רבה עד רבה מאוד ו- 43.5% חושבים שביכולתה לעשות זאת במידה בינונית. לעומת זאת, 25.8% בדעה שיכולתנו לעמוד בלחצים מועטה, כאשר 2.8% אף טוענים שישראל כלל אינה מסוגלת היום לעמוד בפני לחצים כאלה.
13. תוצאות מלחמת יום הכיפורים בחזית הדרום - 56.7% בדעה שישראל נצחה במלחמה, כאשר 10.5% מעריכים אותו אף כניצחון מוחץ. 38.8% רואים את התוצאות כשקולות ואילו לדעת 4.4% נצחו המצרים במלחמה.
14. תוצאות מלחמת יום הכיפורים בחזית הצפון - כאן נתמס נצחון ישראלי בצורה ברורה יותר. 91.5% בדעה שישראל נצחה במלחמה בחזית זו, כאשר 39.8% מעריכים אותו כנצחון מוחץ. 7.6% רואים את התוצאות כשקולות ורק 0.8% סבורים כי הסורים נצחו.
15. תוצאות מלחמה נוספת עם מצרים - השאלה התייחסה לתוצאות מלחמה נוספת, אם תפרוץ, מבחינה יכולתו של צה"ל בלבד (כיוון שהוצאות ממשיכות בשטח מושמעות גם מגורמים אחרים - מדיניים וכדומה). 94% מחזיקים בדעה שצה"ל ינצח במלחמה, כאשר 54.8% אף סבורים שיעבור שנית את התעלה אל חוף מצרים. רק 1.0% בדעה כי צה"ל יסוג יותר בסיני או שהמצרים ינצחו, כתוצאה ממלחמה נוספת.
16. תוצאות מלחמה נוספת עם סוריה - בחזית זו סבורים 82.7% שבמקרה של מלחמה נוספת ימשיך צה"ל להתקדם אל חוף סוריה. רק 1.4% חושבים שצה"ל יטוג כתוצאה ממלחמה נוספת, או שהסורים ינצחו.
- ב. הסכם ההפרדה והשמעותיו.
17. בהחום זה נכללו שאלות שביררו דעות על החסכם שהושג, מידת מידע על החסכם ועל השמעתו על יחידת הנשאל, השמעתו על מצבנו הבטחוני ועל המצב וההימח הסכמים דומים בחזיתות אחרות, והתגובה במקרה שהחסכם יופר.
18. העמדה כלפי החסכם - 57.7% מסכימים לטענה, שהחסכם שהושג הוא חשוב ביותר שיכולה הימח ישראל להשיג ואילו 42.1% מתנגדים לטענה זו.

19. השפעת ההסכם על מצבנו הבטחוני-צבאי בחזית הדרום - 62.1% רואים את מצבנו הבטחוני בחזית הדרום לאחר ביצוע ההסכם כטוב או אף טוב מאד, כשרק 4.2% מעריכים אותו כגרוע או אף גרוע מאד. כשנתבקשו להשוות את מצבנו לאחר ההסכם למצב שהיה לפניו, העריכו 51.1% את המצב החדש כטוב יותר מקודמו ואילו 36.5% העריכוהו כפחות טוב מקודמו. השאר אינם רואים כל שינוי במצב כחוצאה מההסכם.
20. מידת המידע הקיים על ההסכם - 55.7% מציינים שפרטי ההסכם ואופן ביצועו ברורים ומובנים להם במידה רבה או רבה מאד ורק 10.5% טוענים שהפרטים ידועים להם רק במידה מועטה או מועטה מאד. לעומת זאת, באשר לתפקיד יחידתם ומיקומה בקווי החודשים, רק ל-20.1% יש מידע רב ול-31.7% רק מידע מועט. 47.8% מהנשאלים ניזונים בתחום זה רק משמועות, או שאין בידם כל מידע.
21. השפעת ההסכם על המצב הצבאי בצפון - 55.6% חושבים שחתימת הסכם ההפרדה בדרום תביא לשיפור המצב הצבאי בחזית הצפון, ואילו 12.1% חושבים שהוא אף ירע את המצב בצפון. השאר בדעה שלהסכם לא תהייה כל השפעה על המצב בחזית הסורית.
22. זמן עד הסכם הפרדה עם הסורים - 17.6% מאמינים שהסכם כזה ייחתם תוך מספר ימים או שבועות. 54.4% חושבים שהסכם כזה ייחתם, אך רק בעוד מספר חודשים (פחות משנה). לעומתם סבורים 15.7% שהסכם כזה כלל לא ייחתם.
23. זמן עד הסכם הפרדה עם ירדן - דפוס הדעות דומה לזה שלגבי ההסכם עם סוריה. 15.6% מאמינים שהסכם ייחתם תוך מספר ימים או שבועות. 43.8% חושבים שהסכם זה ייחתם תוך מספר חודשים, אך פחות משנה. לדעה 16.4% מהנשאלים לא ייחתם כלל הסכם כזה.
24. התגובה על הפרת ההסכם בדרום - נושא זה מתייחס, אמנם, להסכם ההפרדה, אולם מבטא גם עמדה כלפי התגובות שיינקטו כלפי הפרות כאלה על ידי המצרים, כיוון שהאנשים נשאלו, הן לגבי התגובות שלדעתם צריכה ישראל להגיב והן לגבי פעולותיה למעשה במקרה כזה: באופן כללי מצדדים הנשאלים יותר בתגובה הקיפה על הפרות, עד כדי פתיחה במלחמה, אך מעריכים שישראל תיטה לפעילות דיפלומטית במקרה של הפרה. רק 0.6% בדעה שאין להגיב על הפרות בעוד 38.0% מצדדים בפעולה דיפלומטית אל המצרים האו"ם ו/או המעצמות. לעומתם סבורים 27.6% שעל הפרות על ידי המצרים להגיב באיום במלחמה ו-33.6% אף חושבים שיש לפתוח אז במלחמה. לגבי הערכת תגובותיה של ישראל למעשה, מעריכים 1.7% שלא תהייה כל תגובה ו-62.1% שישראל תנקוט בפעילות דיפלומטית של פניות למצרים לאו"ם ו/או למעצמות. רק 20.5% מעריכים שישראל תגיב באיום במלחמה ו-15.7% בלבד סבורים שאמנם תפתח במלחמה.

- ג. עמדות כלפי מדינות ערב.
25. בחום זה נכללו שאלות על כוונותיהן הבסיסיות של מדינות ערב הגובלות בישראל, שהשתתפו במלחמת יום הכיפורים, ושל הפלשתינאים והערכה הזמן עד הסכם שלום או עד מלחמה נוספת עם מדינות אלו. (ראה גם גרף 1-3).
26. העמדות כלפי ירדן - בהתאם לממצאי הסקר הנוכחי לגבי עמדות אלו מתגלית ירדן כמדינה הערבית הנחפסה כשוחרת - שלום עם ישראל יותר מכל מדינה ערבית אחרת.
- א. כוונותיה הבסיסיות של ירדן - לדעת 48.6% כוונתה הבסיסית של ירדן היא להגיע להסדר שלום רשמי עם ישראל, כאשר 87.1% סבורים שכונתה להגיע למצב של אי-לוחמה או אף יותר מזה. רק 6.8% מחזיקים בדעה שכונתה הבסיסית של ירדן היא להשמיד את ישראל.
- ב. זמן עד הסדר שלום עם ירדן - 13.6% מעריכים שעוד השנה יהיה הסדר שלום עם ירדן ו- 41.8% מעריכים שיהיה תוך 2-5 שנים. 23.5% סבורים שיהיה הסדר רק תוך 10 שנים ומעלה, ורק 19.3% אינם סבורים שיהיה הסדר כזה.
- ג. מתי תפרוץ המלחמה הבאה - רק 2.4% חושבים שמלחמה עם ירדן תפרוץ תוך שנה או שחזת. 5.8% מעריכים שתפרוץ תוך 2-5 שנים ו- 14.3% שתפרוץ בעוד למעלה מ-5 שנים. לעומתם סבורים 77.6% שלא תפרוץ עוד מלחמה בין ישראל לירדן.
27. העמדות כלפי סוריה - על פי אותם משתנים נחפסה סוריה כחוקפנית ביותר בין מדינות ערב וכמדינה שלגביה נמוכים ביותר סיכויי ההסדר וגבוהים ביותר סיכויי המלחמה.
- א. כוונותיה הבסיסיות של סוריה - רק 1.9% מאמינים שכונתה הבסיסית היא להגיע להסדר שלום רשמי עמנו ובסה"כ רק 12.7% סבורים שכונתה להגיע לאי-לוחמה ויותר מזה. לעומת זאת, לדעת 51.9% כוונתה הבסיסית היא להשמיד את ישראל.
- ב. זמן עד הסדר שלום עם סוריה - רק 2.6% מאמינים שיהיה הסדר כזה עוד השנה, 13.3% סבורים שיהיה תוך 2-5 שנים ו- 18.9% שיהיה תוך 10 שנים ומעלה. לעומתם סבורים 65.2% שלא יהיה כלל הסדר כזה.
- ג. מתי תפרוץ המלחמה הבאה - (השאלה לא התייחסה לסוג המלחמה - מלאה, מוגבלת או מלחמת החשה). 35.3% העריכו שחזת שנה או פחות תפרוץ מלחמה נוספת עם סוריה. 32.9% העריכו שתפרוץ תוך 2-5 שנים ו- 21.6% שתפרוץ בעוד למעלה מ-5 שנים. רק 10.1% הביעו את הדעה שלא תפרוץ עוד מלחמה בין ישראל לסוריה.
28. העמדות כלפי מצרים - מבחינת הכוונות הבסיסיות והערכת-הזמן עד הסכם שלום או מלחמה מוערכת מצרים כנמצאת בחוץ, בין ירדן לבין סוריה.

תנ"ך 1 : כוונותיו הבסיסיות של מדינת ישראל

מלכות —————
 סוכיה - - - - -
 יבן -
 הפלשתינה + + + + +

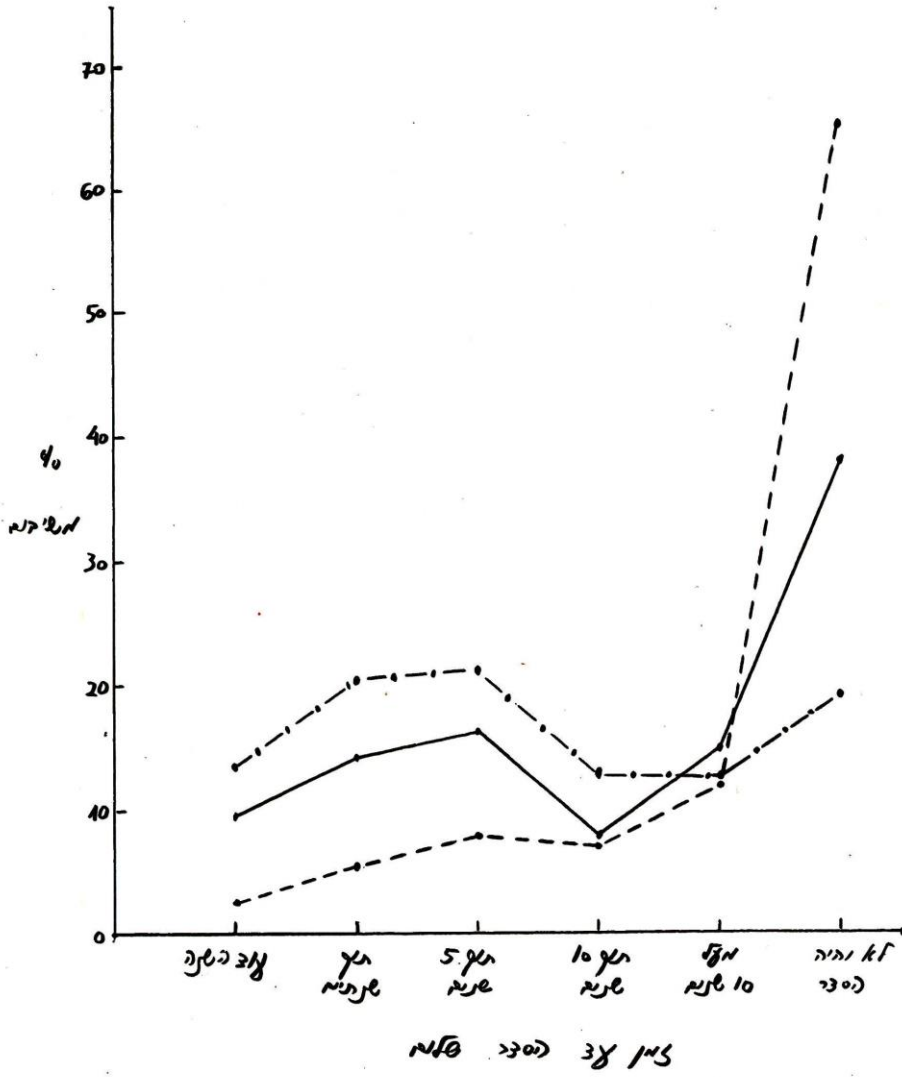


הכוונות הבסיסיות

* אל נאלו המשובים שהצרכים דבילתו בניש בין הבניית המדינה העתידית.

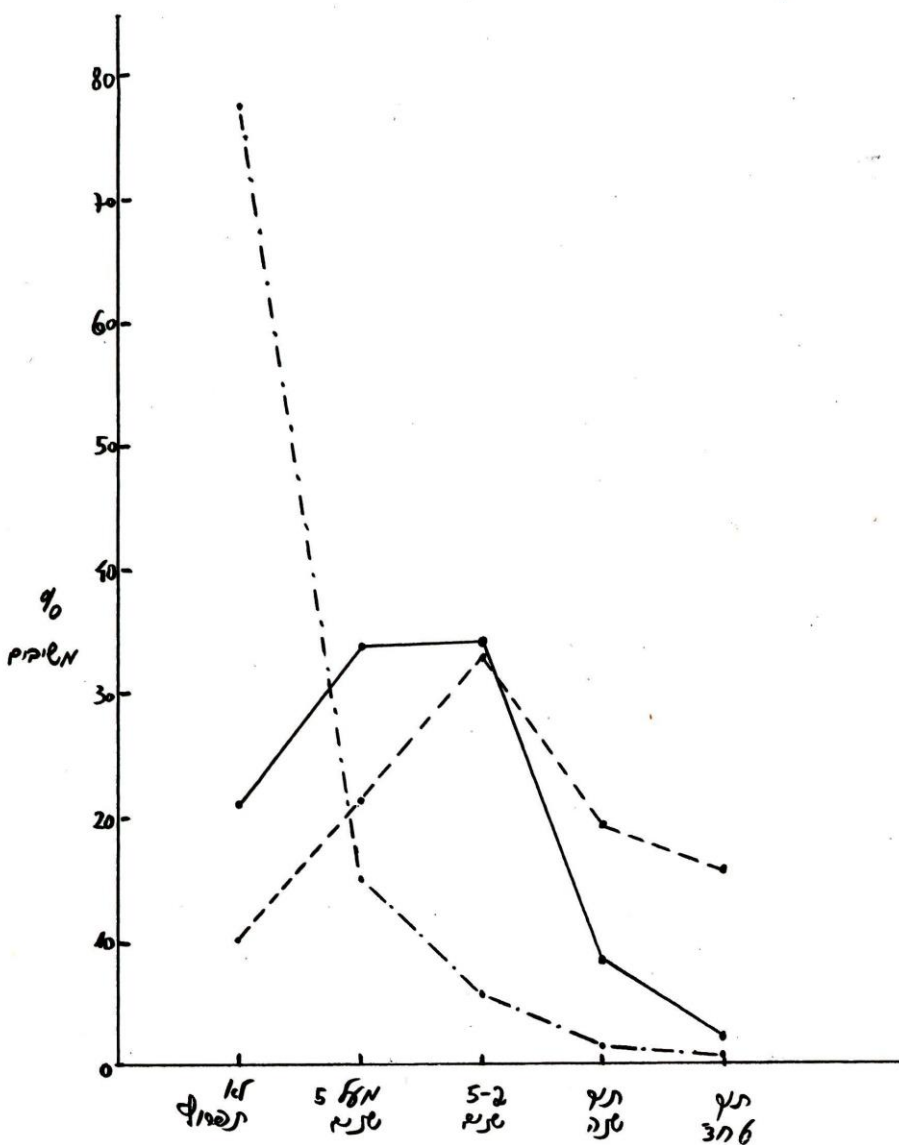
תל 2 : מס 38 כסב של ע מניח עכ

מליח —————
סויה - - - - -
יבן - · - - - -



398 : 51 מיליון ל"א (100 מיליון ל"א)

מיליון —————
 מיליון - - - - -
 ל"א - - - - -



51 מיליון ל"א (100 מיליון ל"א)

- א. כוונותיה הבסיסיות של מצרים - רק 11.2% סבורים שכוונת מצרים להגיע להסדר שלום רשמי עמנו, אך 58.2% מעריכים שמצרים רוצה להגיע למצב של אי-לוחמה ויותר מזה. לעומת זאת מאמינים 17.4% שכוונת מצרים היא השמדת ישראל.
- ב. זמן עד הסדר שלום עם מצרים - 4.4% מאמינים שהסדר כזה יהיה עוד השנה. 30.3% מעריכים שיהיה תוך 2-5 שנים ו-22.5% שיהיה הסדר שלום תוך 10 שנים ומעלה, לעומתם סבורים 37.8% שלא יהיה כלל הסדר כזה.
- ג. מתי תפרוץ המלחמה הבאה - רק 10.8% מעריכים שמלחמה עם מצרים תפרוץ תוך שנה או פחות. 34.2% סבורים שתפרוץ תוך 2-5 שנים ו-33.4% שתפרוץ בעוד למעלה מ-5 שנים. רק 21.1% בדעה שלא תפרוץ עוד מלחמה בין ישראל למצרים.

29. העמדות כלפי הפלשתינאים - לגבי הפלשתינאים בירר הסקר רק את הדעות לגבי כוונותיהם הבסיסיות. אמנם הפלשתינאים אינם מהווים גוף מדיני הומוגני, אולם בסקר נמצא שהדימוי שלהם בעיני הנשאלים דומה לזה של סוריה. רק 7.0% סבורים שכוונתם להסדר שלום רשמי עמנו ורק 15.0% בדעה שכוונתם לאי-לוחמה עם ישראל או יותר מזה. לעומתם סבורים 63.0% שכוונתם הבסיסית היא להשמיד את ישראל.

ד. מידת האמון במפקדים.

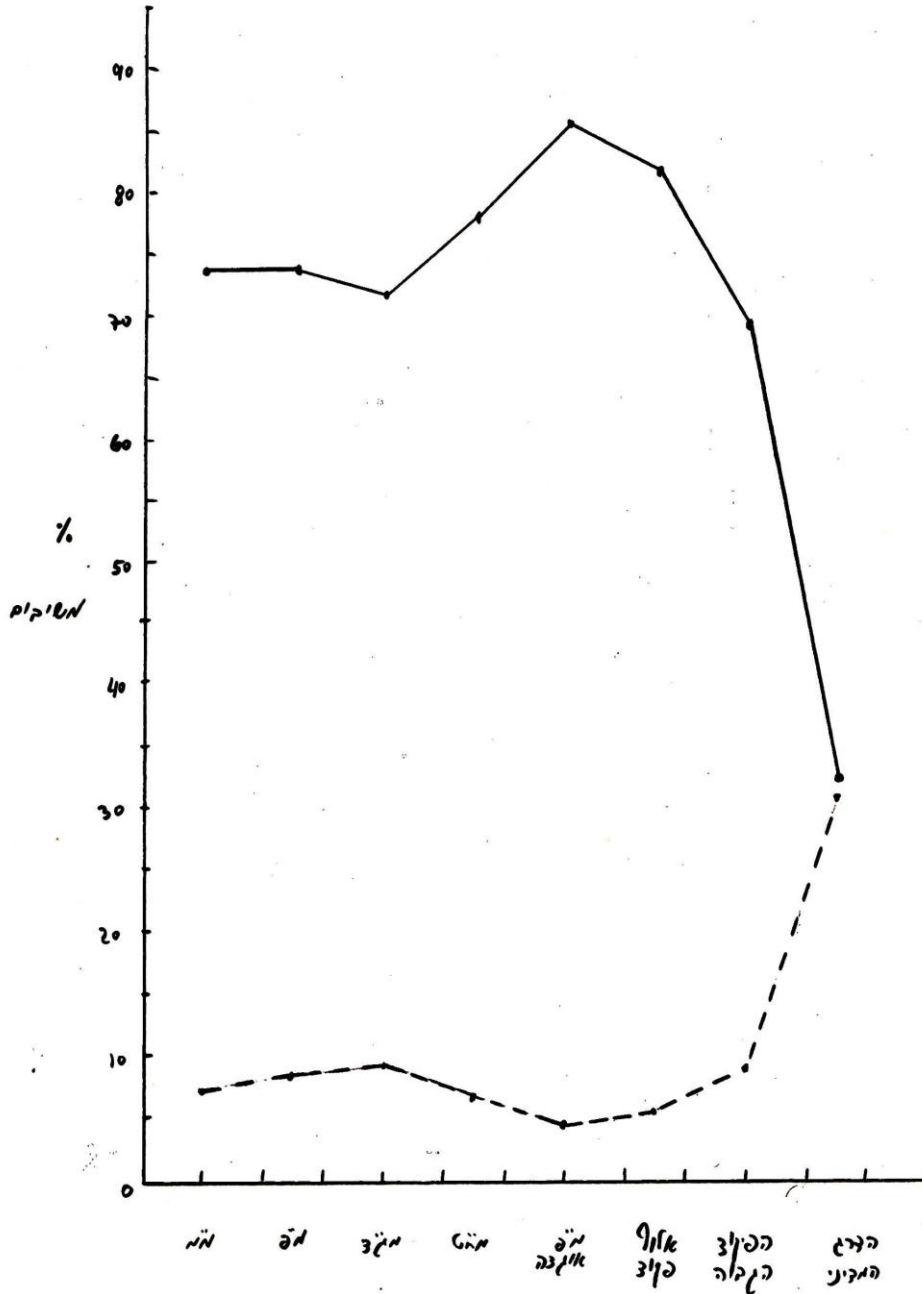
30. אחד ממרכיבי המוראל, או הגורמים הקובעים אותו, הוא מידת האמון שיש לחיל באותם אנשים וגופים שהשפעתם על פעילותו והצלחתו רבה ומקרעת. אינדקס מסויים למידת האמון או הניכור ניתן לראות בפער בין התגובה הנראית רצויה להפרות ההסכם ע"י המצרים לבין הערכת התגובה הממשית, אך בתחום זה ישירות כללנו שאלות על מידת האמון בדרגי הפיקוד מדרג ה-מ"מ ועד הדרג המדיני. (ראה גם גרף 4)

31. מידת האמון המובעת לדרגים השונים מראה, שלגבי דרגי הפיקוד בשדה ישנה עלייה במידת האמון מדרג ה-מ"מ עד דרג מפקד האוגדה (ראה טבלה 1) מדרג זה ואילך ישנה ירידה באמון, כאשר מידת האמון הנמוכה ביותר היא לפיקוד הגבוה של צה"ל ובעיקר לדרג המדיני.

אופן האיתון בצילום הפיקוד (הסולנים)

איתון רב/רב מאד

איתון מועט/מועט מאד



צילום הפיקוד

טבלה 1: מידת האמון בדרגי הפיקוד השונים (באחוזים)

הדרג	אמון רב או רב מאד	אמון מועט או מעט מאד
ה-מ"מ	73.8	7.1
ה-מ"פ	73.7	8.5
ה-מג"ד	71.7	9.3
ה-מח"ט	78.1	6.8
מפקד האוגדה	85.5	4.5
אלוף הפיקוד	81.9	5.8
הפיקוד הגבוה	69.4	9.1
הדרג המדיני	32.7	30.7

ה. שחרור משירות מילואים -

32. תחום זה כולל שאלות על מידת הצדק שבשחרור חיילי מילואים ומידת המידע של חיילי המילואים על מועד שחרורם ולכמה זמן מצפים שישוחררו.

33. כמות הכוחות שמחזיק צה"ל - להערכת כמות הכוחות שדורש צה"ל והאם אינו מחזיק כוחות מעל הדרוש לו השפעה על ההרגשה תוך כדי שירות - המילואים ועל הערכת זמן השחרור. 67.9% מסכימים כי צה"ל מחזיק כוחות בכמות הנדרשת לו ולא יותר ואילו 32.1% אינם מסכימים. באשר לשינוי הכוחות שיידרשו עם המעבר לקו ההפרדה בדרום מעריכים 12.2% שינוי בקוים לא יביא לכל הפחתה בכוחות שיידרשו, אך 80.2% בדעה שיידרשו פחות כוחות, במידה מעטה או רבה. ישנם אף 7.4% הסבורים שהמעבר לקוים החדשים יביא לכך שלא יידרשו כלל כוחות מילואים.

34. מידת הצדק בשחרור חיילי מילואים - לחיילים רבים תחושה ששחרור מילואים עד כה לא נעשה בצורה הגיונית וצודקת. רק 18.6% מאמינים שבמידה רבה או רבה מאד נעשה השחרור עד כה בצדק ובהגיון. לעומת זאת טוענים 38.9% שהיה צדק והגיון בשחרור מילואים רק במידה מועטה או מועטה מאד. 42.4% נקטו בעמדת ביניים. על אף הערכה זו של העבר מאמינים 48.6% ששחרור המילואים לאחר הסכם ההפרדה יהיה במידה רבה או אף רבה מאד בצדק ובהגיון. רק 12.6% מעריכים שהיה צודק והוגן רק במידה מועטה או מועטה מאד. 38.7% נוקטים עמדת ביניים.

35. מידע על מועד סיום שירות המילואים - 52.8% מחיילי המילואים שבמדגם אינם יודעים את מועד שחרורם. מבין אנשים אלו מעריכים 35.4% שישוחררו תוך שבועיים ו-30.5% שישוחררו עוד 4-8 שבועות. 26.8% מעריכים כי ישוחררו רק בעוד 4-8 שבועות וישנם אף 7.0% החושבים שישוחררו רק בעוד למעלה מחודשיים.

36. מועד קבלת צו מילואים נוסף - מתוך הנחה שגם אם ישוחררו יחידות מילואים יהיה צורך בגיוסן שוב לאחר זמן ביררנו את הערכת חיילי המילואים לגבי טווח הזמן שיעבור משחרורם ועד גיוסם מחדש. 6.5% מעריכים שייקראו שוב לשירות תוך חודש מיום שחרורם ו-29.4% מעריכים שייקראו שוב תוך 2-3 חודשים. 11.9% משערים שיגוייסו שנית תוך 4-6 חודשים ורק 21.9% מעריכים שייקראו שנית לשירות בעוד למעלה מ-6 חודשים. לא ביררנו באיזו מידה הערכה זו מבוססת על מידע שקיבלו הנשאלים.

1. בעיות צפויות לאחר השחרור.

37. בנושא זה ביררנו באיזו מידה צופים אנשי מילואים ששירתו זמן ממושך בעיות בתחומים שונים עם שובם לחיים האזרחיים ובאיזו מידה יעזרו להם מוסדות רשמיים בפתרון בעיותיהם, אם יפנו אליהם. אין בידינו כל מידע על הבעיות שהיו לנשאלים בתחומים אלה לפני המלחמה. (ראה גם גרף 5).

38. בעיות בתחום הכספי - רק 17.0% מהנשאלים אינם צופים כל בעיות בתחום זה לאחר שחרורם ו-23.7% צופים בעיות קלות; לעומתם צופים 59.2% שייתקלו בבעיות קשות או אף קשות מאד בתחום זה עם שחרורם.

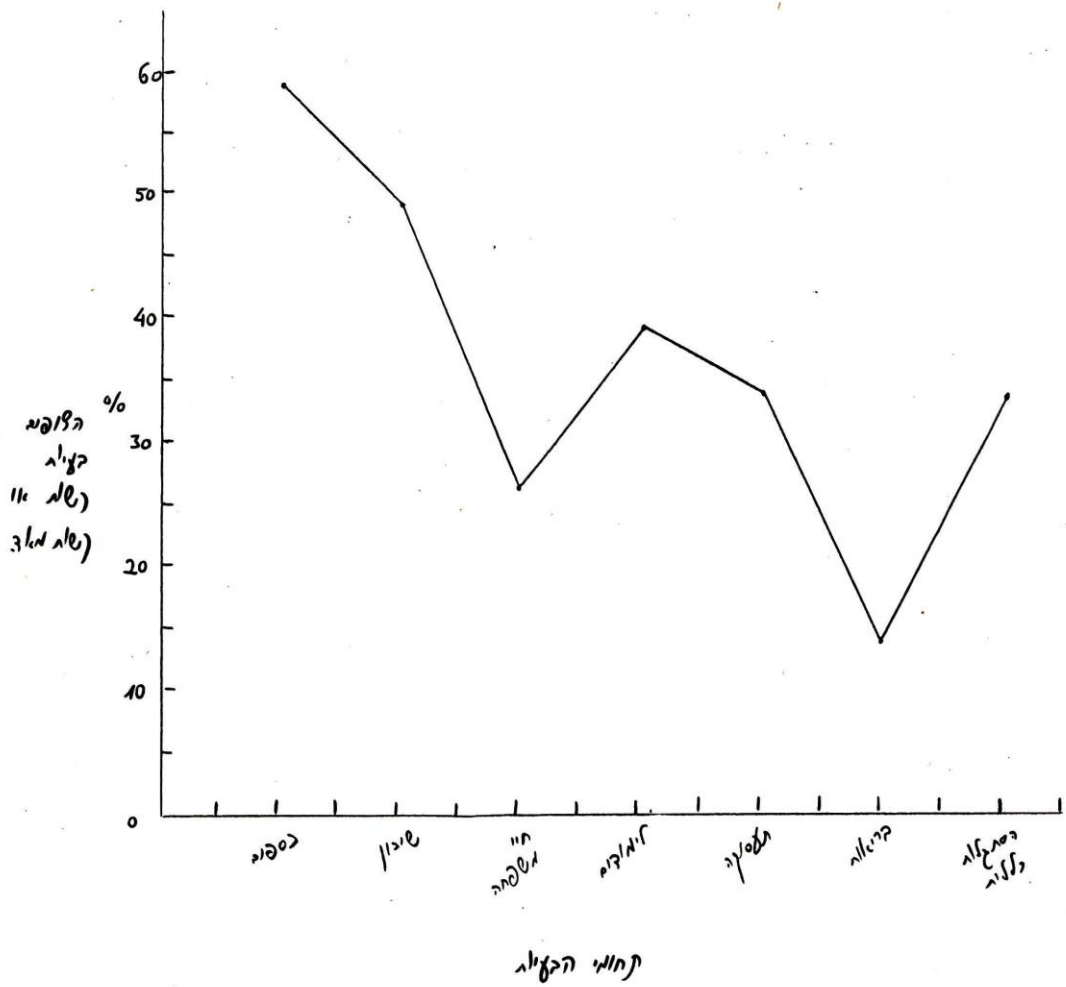
39. בעיות בתחום השיכון - בתחום זה צופים פחות בעיות. 39.0% אינם צופים כלל בעיות ו-11.4% צופים רק בעיות קלות. עם זאת ישנם 49.5% מהנשאלים הצופים כי ייתקלו בבעיות קשות או קשות מאד בתחום השיכון לאחר שישתחררו.

40. בעיות בתחום חיי המשפחה - ניתן לשער שבתחום זה תהיה נטייה שלא להודות בבעיות, גם אם הן קיימות או צפויות. על כל פנים 44.1% אינם צופים כל בעיות ו-29.1% צופים שייתקלו בבעיות קלות בתחום זה עם שחרורם. 26.8% מציינים כי הם צופים בעיות קשות או קשות מאד בתחום חיי המשפחה.

41. בעיות בתחום הלימודים - יש לשער שתחום זה רלוונטי רק לחלק מאוכלוסיית הנשאלים, אך עם זאת 39.8% צופים שייתקלו בבעיות קשות או קשות מאד בתחום זה לעומת 42.6% שאינם צופים כלל בעיות בתחום הלימודים. 17.5% צופים רק בעיות קלות.

42. בעיות בתחום התעסוקה - בתחום זה דומה החמונה לזו שבתחום הקודם. 42.2% אינם צופים כל בעיות ואילו 23.4% צופים בעיות קלות בלבד. לעומתם צופים 34.4% שייתקלו לאחר השחרור בבעיות קשות או קשות מאד בתחום התעסוקה.

ת"ר 5 : % תפוחי העץ של ארבעת המדינות



43. בעיות בתחום הבריאות - תחום זה הוא הפחות בעייתי מכל התחומים שנבדקו, כאשר רק 14.4% צופים בעיות קשות או קשות מאוד בתחום ואילו 57.4% אינם צופים לעצמם כל בעיות. 28.2% צופים שייתקלו בבעיות בריאות קלות בלבד עם שחרורם.

44. בעיות הסתגלות כללית - שירות המילואים הממושך עלול ליצור בעיות של הסתגלות כללית מחדש לחיים האזרחיים ואמנם רק 23.5% אינם צופים שייתקלו עם שחרורם בבעיות הסתגלות. לעומתם צופים 43.0% שייתקלו בבעיות הסתגלות קלות ו-33.5% אף צופים שייתקלו בבעיות הסתגלות קשות או קשות מאד כתוצאה מגיוסם הממושך.

45. עזרת המוסדות - על אף החוקים וכל שנאמר ונכתב על עזרה לחיילים משתחררים ניתן לראות, אולי, בהערכת הנשאלים את מידת הסיוע לה יוכלו לצפות ממוסדות בפתרון בעיות, מדד נוסף לניכור ואי-אימון. רק 4.9% מאמינים שיקבלו סיוע במידה רבה ו-17.3% מעריכים שהמוסדות יסייעו במידה בינונית. לעומתם מעריכים 67.0% שאם יפנו למוסדות הם יסייעו להם רק במידה מועטה או כלל לא. נוסף לכך 10.7% מציינים שאין להם בעיות ולא יזדקקו כלל לעזרת מוסדות.

42. הערכת חיילי האויב והחייל הישראלי.

46. בתחום זה נתבקשו הנשאלים, על סמך נסיונם וידיעותיהם, להעריך את יכולתם המקצועית, אומץ לבם ויכולתם להתמודד עם מצבים בלתי צפויים של חיילי השריון והחי"ר המצרי או הסורי (לפי החזית בה נלחמו) ושל חיילי השריון והחי"ר הישראלי (ראה גם גרף 6-7).

47. הערכת יכולתם המקצועית של חיילי השריון - בטבלה 2 מובאת הערכת יכולתם המקצועית של שריונאי האויב מול שריונאי צה"ל. יש לציין שלגבי חיילי השריון הישראלי לא העריך אף אחד את יכולתם המקצועית כנמוכה מאד.

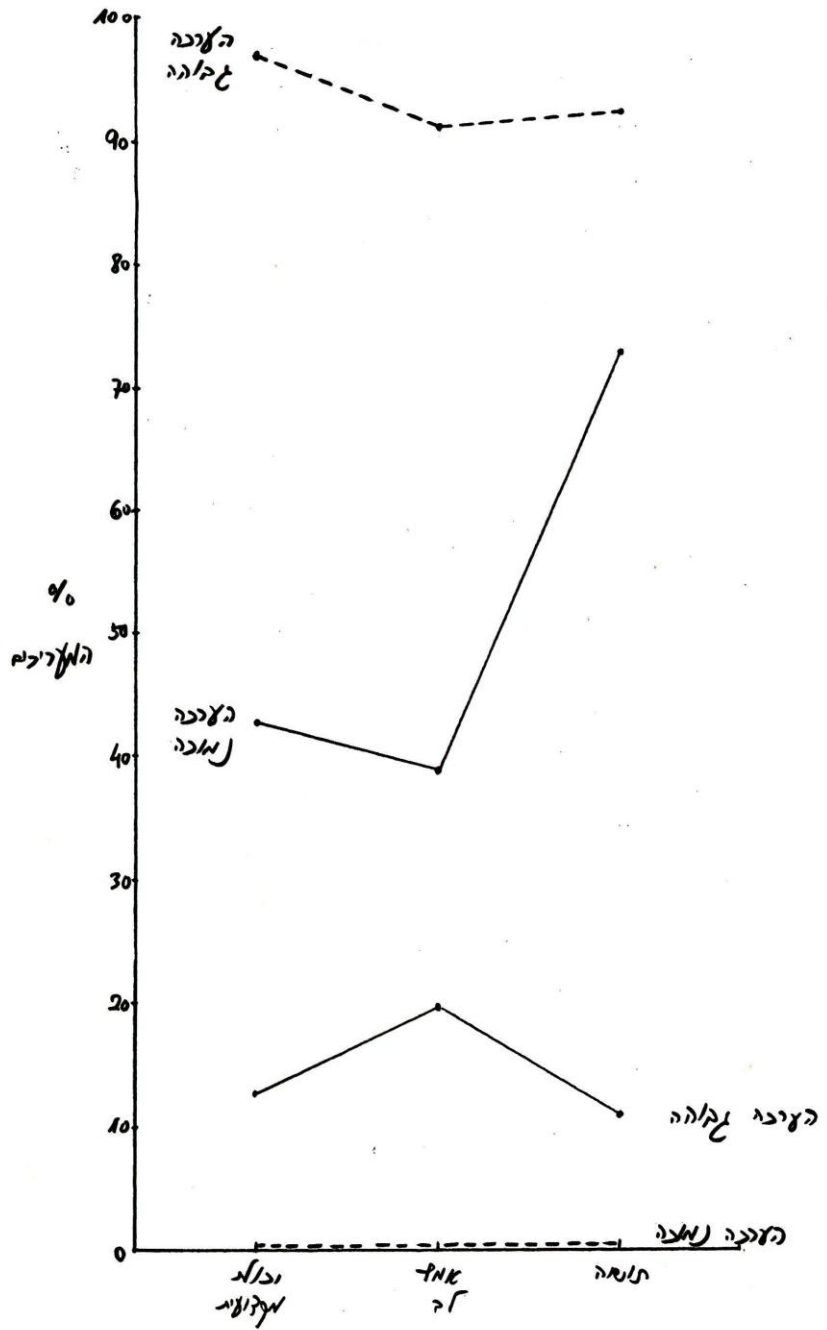
טבלה 2 : הערכת יכולתם המקצועית של חיילי השריון (אחוז מעריכים).

היכולת המקצועית	גבוהה / גבוהה מאד	בינונית	נמוכה / נמוכה מאד
חיילי השריון המצרי/סורי	12.7	44.9	42.4
חיילי השריון הישראלי	96.8	2.8	0.4

דף 6: הערכה חזיתית של המצב של חזית העיניים (הערכת)

חזית העיניים המצוינת/סוגי

חזית העיניים המצוינת

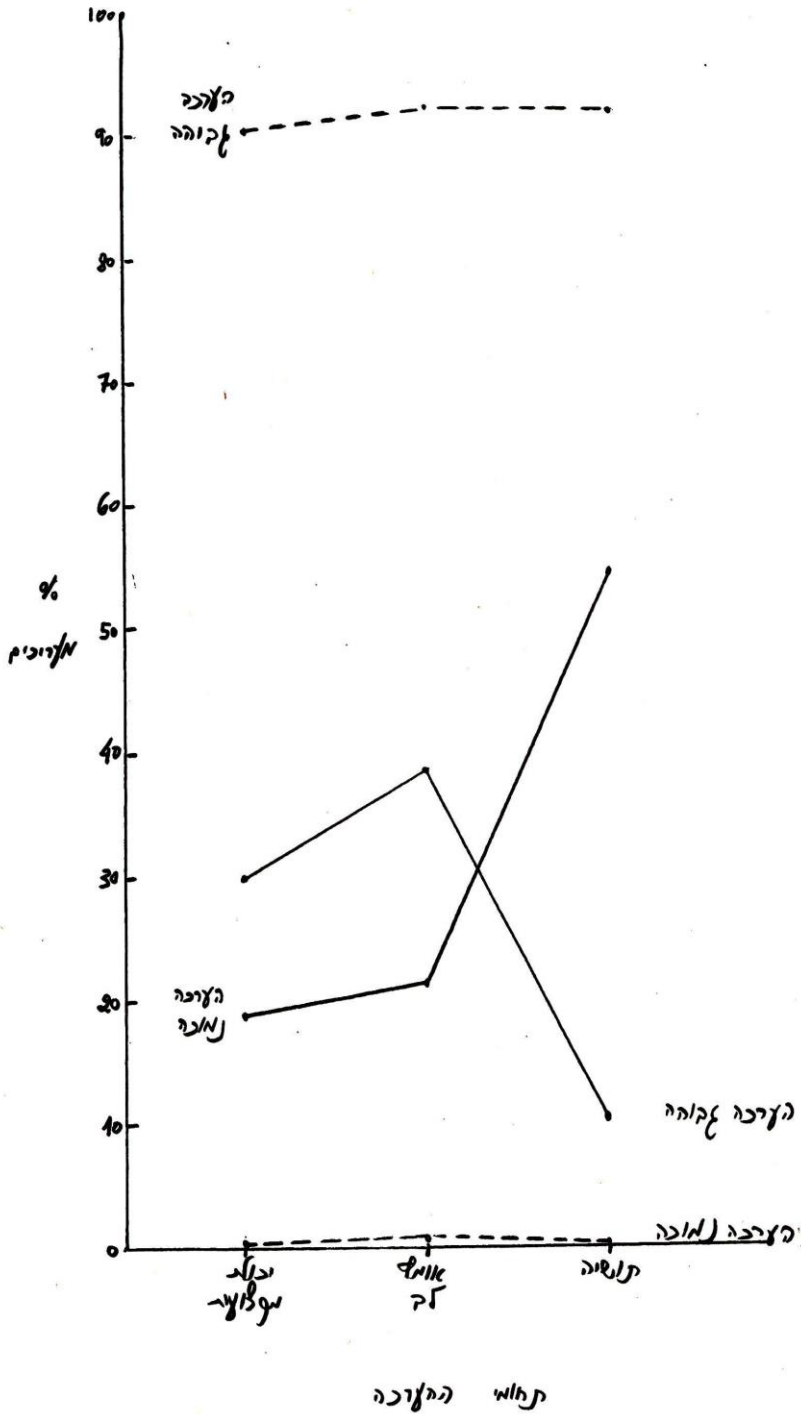


תחומי - הערכת

גני 7: קצב חייהם של האנשים מול חולי החץ הישראלי.

_____ חילי החייהם המעלה/מדי

----- חילי החייהם הישראלית



48. הערכת אומץ לבם של חיילי השריון - בטבלה 3 מובאת הערכת אומץ לבם של חיילי השריון המצרי/סורי לעומת אומץ לבם של חיילי השריון הישראלי.

טבלה 3 : הערכת אומץ לבם של חיילי השריון (אחוז מעריכים).

אומץ לב	רב/רב מאד	בינוני	מועט/מועט מאד
חיילי השריון המצרי/סורי	19.7	41.7	38.7
חיילי השריון הישראלי	90.7	9.0	0.3

49. הערכת תושייתם של חיילי השריון - בטבלה 4 מובאת הערכת תושייתם של חיילי השריון הסורי/מצרי והישראלי גם בתחום זה מהגלה פער ניכר בהערכה.

טבלה 4 : הערכת תושייתם של חיילי השריון (אחוז מעריכים).

תושיה	רבה/רבה מאד	בינונית	מועטה/מועטה מאד
חיילי השריון המצרי/סורי	10.9	20.1	72.5
חיילי השריון הישראלי	92.1	7.4	0.5

50. הערכת יכולתם המקצועית של חיילי החי"ר - ההערכה כלפי חיילי החי"ר המצרי/סורי גבוהה יותר מאשר כלפי השריון המצרי/סורי. הדבר בולט בעיקר בתחומים של יכולת מקצועית ואומץ לב.

טבלה 5 מביאה את ההערכות של חיילי החי"ר בתחום היכולת המקצועית. יש לציין שאף אחד אינו מעריך את יכולתו המקצועית של החי"ר הישראלי כנמוכה מאד.

טבלה 5 : הערכת יכולתם המקצועית של חיילי החי"ר (אחוז מעריכים).

היכולת המקצועית	גבוהה/גבוהה מאד	בינונית	נמוכה/נמוכה מאד
חי"ר מצרי/סורי	30.0	51.9	18.9
חי"ר ישראלי	90.5	8.9	0.6

51. הערכת אומץ לבם של חיילי החי"ר - גם בתחום זה, כאמור, מוערך החי"ר המצרי/סורי גבוה יותר מחיילי שריון האוייב, אך עדיין פער גדול בינם לבין החי"ר הישראלי, כאשר לגבי האחרון אף אחד אינו מעריך את אומץ הלב כמועט מאד. ראה ההערכות בטבלה 6.

טבלה 6 : הערכת אומץ לבם של חיילי החי"ר (אחוז מעריכים).

אומץ לב	רב/רב מאד	בינוני	מועט/מועט מאד
חי"ר מצרי/סורי	38.4	40.3	21.4
חי"ר ישראלי	92.0	7.6	0.4

52. הערכת תושייה של חיילי החי"ר - בתחום זה בולטת הערכה נמוכה, יחסית לשאר התחומים, לחיילי החי"ר של האוייב והפער בין חי"ר האוייב לחי"ר הישראלי הוא הגדול ביותר בתחום זה. ראה ההערכות בטבלה 7.
- טבלה 7: הערכת התושייה של חיילי החי"ר (אחוז מעריכים).

תושייה	רבה/רבה מאד	בינונית	מועטה/מועטה מאד
חי"ר מצרי/סורי	10.4	35.2	54.4
חי"ר ישראלי	92.0	7.8	0.2

- ח. מנעים אישיים עם חילים מצריים.
53. לאור הדיווחים על פגישות אישיות בין חיילים וקצינים ישראלים לבין חיילים וקצינים מצריים ניסינו לברר את היקף הפגישות, יוזמיהן, העמדה כלפיהן והסיבות לאי-היווצרותם בכל המקומות. רק 155 נשאלים (12.6%) דווחו על פגישות מקרוב עם חיילים מצריים.
54. יוזם הפגישות - רוב הפגישות נתקיימו ביוזמה ישראלית - 46.2% ציינו שהם יזמו הפגישה, 23.7% ציינו שיוזם הפגישה היה חיל(ים) ישראלי(ים) אחר(ים), ו-2.3% שמפקד ישראלי כלשהו יזם את הפגישות. רק 11.3% ציינו שהיוזמה לפגישה באה מצד חיילים או מפקדים מצריים. לעומת זאת טענו הרוב (64.4%) ששני הצדדים היו מעוניינים בפגישות במידה שווה. 26.7% טענו שהישראלים רצו יותר בפגישות ואילו 8.8% העריכו שהמצרים היו מעוניינים יותר במגע.
55. סיבות אי-היווצרות מגע - הסיבות העיקריות שצוינו לכך שלא נוצר מגע אישי עם המצריים היו - הנאי השטח (צוינו ע"י 85.5%), מתח בטחוני בקו (צויין ע"י 63.3%) והוראה מגבוה שלא לקיים מגע (צויינה ע"י 40.1%). חוסר רצון מצד אחד הצדדים לא היווה סיבה חשובה וצויין רק ע"י 21-23 אחוזים מהמשיבים.
56. עמדה כלפי הפגישות - הרוב (84.6%) הביעו דעה חיובית על המגעים עם המצרים ורק 2.3% הביעו דעה שלילית. שאר המשיבים היו נייטרליים.
57. נוסף לתחומים עיקריים אלו נחבקשו הנשאלים להשיב גם על מספר שאלות לגבי המשך נסיגה ישראלית בסיני. לדעת 16.9% אין ישראל צריכה כלל לסגת עוד בסיני ו-62.3% גורסים כי יש לסגת רק במקרה של הסדר שלום סופי. רק 20.8% סבורים שעל ישראל לסגת גם ללא הסדר סופי, ובעיקר אם יראו המצרים סימנים נוספים של נכונות להסדר. על אף שהרוב מצדד באי-נסיגה הרי שהערכה על פעולתה הממשית של ישראל נוטה יותר לכיוון של נסיגה. רק

9.6% מאמינים שישראל לא תיסוג כלל נסיגה נוספת בסיני ו-49.5% שתיסוג עוד רק במקרה של הסדר סופי, לעומת זאת מעריכים 40.5% שישראל תמשיך לסגת גם ללא הסדר סופי, אם יגלו המצרים סימנים נוספים של נכונות להסדר. באשר למועד של נסיגה נוספת כזו הרי 2.2% מעריכים שתהייה תוך מספר שבועות ו-11.1% שתהייה תוך מספר חודשים. לדעת 25.0% תיסוג ישראל יותר תוך 6-12 חודשים ו-35.1% מעריכים שתיסוג רק בעוד למעלה משנה. רק 26.6% סבורים שלא ניסוג יותר.

58. הנשאלים נתבקשו גם לחוות דעתם על הנוהל החדש של שימוש בטביעת אצבעות לצורך זיהוי חללים. 94.1% הביעו תמיכה בהחלטה זו ורק 2.1% מתנגדים. אין ביכולתנו להביא בשלב זה את נימוקיו של מיעוט מתנגדים זה.

משכ"ל אכ"א מחלקת בקרה

היחידה לפסיכולוגיה צבאית

פברואר 74

ש א ל ו ן ל ח י ל ו ל מ פ ק ד (07)

צה"ל מעוניין לדעת מה חוטבים ומרגישים חיילים לגבי נושאים שונים. לפניך מספר שאלות, לכל שאלה מצורפות מספר חשבות. קרא את השאלה ואת התשובות המצורפות בעיון וסמן סביב למספר שמציין את התשובה המתאימה ביותר לדעתך. גם אם אינך בשוח בחר את התשובה וניראת לך כקרובה ביותר לדעתך אל תדלג על אף שאלה.

זכור! זו אינה בחינה, אין חשבות נכונות ובלתי נכונות. החשבות הנכונות הן אלה המשקפות את דעותיך האמיתיות.

ענה על השאלות בכנות!

זמנך אינו מוגבל.

סגדיות חשבותיך מובטחת

דוגמא:

1. פעמיים בשבוע
2. פעם בשבוע.
3. פעם בחודש.
4. אף פעם לא.

- 1 אם אתה רואה סרט פעמיים בשבוע, סמן עיגול סביב המספר 1
- 2 אם אתה רואה סרט פעם בשבוע, סמן עיגול סביב מספר 2
- 3 אם אתה רואה סרט פעם בחודש סמן עיגול סביב מספר 3
- 4 אם אינך רואה סרט אף פעם, סמן עיגול סביב המספר 4

לשימוש מטרדי

				1
1	2	3	4	5

תאריך : _____

6	7

חטיבה : _____

8	9

גדוד : _____

10	11

פלוגה : _____

12

ארץ לידה : _____

13

ארץ לידת האב : _____

14

גילך : _____

17	16

מספר שנות לימוד

(17)

עד 7 שנות לימוד.

.1

8 שנות לימוד.

.2

9-11 שנות לימוד.

.3

השכלה תיכונית מלאה.

.4

השכלה אקדמאית (חלקית או מלאה). פרט :

.5

מהי דרגתך הצבאית?

(18)

טוראי/טר"ש .

.1

רב"ט .

.2

סמל .

.3

סמ"ר, רס"ל, רס"ר .

.4

סג"ם, סגן .

.5

סרן, ומעלה .

.6

מהו תפקידך הצבאי ?

--

(19)

סוג השירות : (20)

1. קבע.
2. חובה.
3. מילואים.

מצב משפחתי : (21)

1. רווק.
2. נשוי.
3. נשוי + ילד (ילדים).

(22 - 23)

--	--

(רק לסדיר) כמה חודשים הנך משרת בצבא ?

מהו מקצועך בחיים האזרחיים ? (24)

1. שכיר.
2. חבר קואופרטיב.
3. עצמאי - מעביד.
4. עצמאי לא מעביד.
5. סטודנט.
6. מחוסר עבודה.
7. מקצוע אחר - פרט :

באיזו מידה אתה מרגיש מאומן מספיק לצאת לקרב ? (25)

1. במידה רבה מאוד.
2. במידה רבה.
3. במידה מועטה.
4. במידה מועטה מאד.

באיזו מידה נראה לך שפלוגתך מאומנת מספיק לצאת לקרב ? (26)

1. במידה רבה מאוד.
2. במידה רבה.
3. במידה מועטה.
4. במידה מועטה מאד.

(27) מהו מצב המוראל בפלוגתך ?

1. גבוה מאד.
2. גבוה.
3. בינוני.
4. פחות מבינוני.
5. נמוך.

(28) ישראל מסוגלת היום לעמוד על דעתה מול לחצים חיצוניים במשא ומתן עם מדינות ערב

1. במידה רבה מאד.
2. במידה רבה.
3. במידה בינונית.
4. במידה מועטה.
5. במידה מועטה מאד.
6. כלל לא.

(30) האם לדעתך, ההסכם עם המצרים ישנה את המצב בחזית הצפונית, מבחינה צבאית ?

1. ישנה לטוב יותר.
2. לא ישנה.
3. ישנה לפחות טוב.

(31) כמה זמן לאחר ביצוע הסכם הפרדת הכוחות עם מצרים, ייחתם הסכם דומה עם הסורים?

1. תוך מספר ימים.
2. תוך מספר שבועות.
3. תוך מספר חודשים.
4. בעוד למעלה משנה.
5. לא ייחתם הסכם כזה.

(32) כמה זמן לאחר ביצוע הסכם הפרדת הכוחות עם מצרים ייחתם הסכם דומה עם הירדנים?

1. תוך מספר ימים.
2. תוך מספר שבועות.
3. תוך מספר חודשים.
4. בעוד למעלה משנה.
5. לא ייחתם הסכם כזה.

(33) באיזו מידה ברורים ומובנים לך פרטי ההסכם עם המצרים ואופן ביצועו ?

1. במידה רבה מאד.
2. במידה רבה.
3. במידה בינונית.
4. במידה מועטה.
5. במידה מועטה מאד.

האם יש לך מידע מה יהיה תפקיד יחידתך או מיקומה בקוויים החדשים של צה"ל ? (34)

1. אינפורמציה רבה.
2. אינפורמציה מעטה.
3. רק שמועות.
4. אין כל אינפורמציה.

מהן לדעתך כוונותיהם הבסיסיות של -

7	6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---	---

המצרים- (35)

השמדת ישראל.	שמירה על מצב סכסוך באזור.	אי לוחמה ללא הסדר רשמי.	הסדר שלום רישמי.
--------------	---------------------------	-------------------------	------------------

(35)

7	6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---	---

סורים - (36)

7	6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---	---

הירדנים - (37)

7	6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---	---

הפלסטינאים- (38)

תוך כמה זמן יהיה הסדר שלום עם -

6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---

המצרים - (39)

עוד השנה	תוך שנתיים	תוך 5 שנים	תוך 10 שנים	יותר- 10 שנים	לא יהיה הסדר
----------	------------	------------	-------------	---------------	--------------

(39)

6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---

הסורים (40)

6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---

הירדנים (41)

מה צריכה להיות, לדעתך, תגובת צה"ל אם המצרים יפרו את הסכם הפרדת הכוחות (42)

ויעבירו כוחות וכלים רבים לשטח שלהם ממזרח לתעלה ?

1. שום תגובה.
2. פניה אל המצרים שיחזרו.
3. פניה אל האו"ם ו/או המעצמות.
4. איום במלחמה.
5. פתיחה במלחמה.

(43) כיצד תגיב, לדעתך, ישראל אם יפרו המצרים את הסכם הפרדת הכוחות ויעבירו כוחות וכלים רבים לשטח שלהם ממזרח לתעלה ?

1. שום תגובה.
2. פניה אל המצרים שיחזרו.
3. פניה אל האו"ם ו/או המעצמות.
4. איום במלחמה.
5. פתיחה במלחמה.

מתי תפרוץ המלחמה הבאה בינינו לבינך -

תור 6 חודשים	תור שנה	תור 2-5 שנים	בעוד למעלה לא תפרוץ מלחמה	המצרים -
5	4	3	2	1

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

(47) אם תפרוץ מלחמה נוספת עם מצרים - מה לדעתך יהיה צה"ל מסוגל לעשות מבחינת כוחו הצבאי ?

1. צה"ל יוציא את המצרים מסיני ויעבור את התעלה.
2. צה"ל יוציא את המצרים מסיני ויישאר על קו התעלה.
3. לא יחול כל שינוי במצב הכוחות.
4. צה"ל יסוג יותר בסיני.
5. המצרים ינצחו במלחמה.

(48) אם תפרוץ מלחמה נוספת עם סוריה - מה יהיה צה"ל מסוגל לעשות מבחינת כוחו הצבאי ?

1. צה"ל ימשיך להתקדם לתוך סוריה.
2. לא יחול שינוי במצב הכוחות.
3. צה"ל יסוג חלקית מהשטחים שכבש.
4. צה"ל יסוג מרמת - הגולן.
5. הסורים ינצחו במלחמה.

האם לדעתך צריכה ישראל להמשיך לסגת בחזית הדרום - (49)

- 1. בכל מקרה לא.
- 2. כן, רק אם יושג הסדר שלום סופי.
- 3. כן, אם יראו המצרים סימנים נוספים על נכונות להסדר.
- 4. כן, ללא כל הסכם נוסף.

האם לדעתך, ישראל תמשיך לסגת בחזית הדרום - (50)

- 1. בכל מקרה לא.
- 2. כן, רק אם יושג הסדר שלום סופי.
- 3. כן, אם יראו המצרים סימנים נוספים של נכונות להסדר.
- 4. כן, ללא כל הסכם נוסף.

לאחר הנסיגה לקו החדש בסיני מתי תיסוג ישראל יותר לתוך סיני - (51)

- 1. תוך מספר שבועות.
- 2. תוך מספר חודשים.
- 3. בעוד חצי שנה.
- 4. בעוד שנה.
- 5. בעוד למעלה משנה.
- 6. לא תיסוג יותר.

מה מידת האמון שיש לך ב -

רבה מאד רבה בינונית מועטה מאד

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

המ"מ שלך (52)

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

המ"פ שלך (53)

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

המג"ד שלך (54)

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

המח"ט שלך (55)

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

מפקד האוגדה (56)

רבה מאוד	רבה	בינונית	מועטה	מועטה מאד
1	2	3	4	5

אלוף הפיקוד (57)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

הפיקוד הגבוה של צה"ל (58)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

הדרג המדיני (59)

צה"ל מחזיק עתה בקוויס כוחות בכמות הנדרשת ולא יותר - (60)

- 0. אינני יודע.
- 1. מסכים מאוד.
- 2. מסכים.
- 3. לא כל כך מסכים.
- 4. לא מסכים.

(לאנשי מילואים) האם נמסר לך מועד מדויק של שחרורך?

- 1. כן. מתי? עוד _____ שבועות. (61)
- 2. לא.

אם לא - מתי לדעתך תשוחרר משירות מילואים? (62)

- 1. בעוד שבועיים לכל היותר.
- 2. בעוד שבועיים עד ארבעה שבועות.
- 3. בעוד 4 עד 6 שבועות.
- 4. בעוד 6 עד 8 שבועות.
- 5. בעוד למעלה מ- 8 שבועות.

מה היו לדעתך תוצאות מלחמת יום הכיפורים מבחינה צבאית, עם סיומה בסוף אוקטובר, בחזית הדרום ובחזית הצפון? (סמן תשובתך בטבלה משמאל).

בחזית הדרום	בחזית הצפון

- 1. ישראל ניצחה ניצחון מוחץ.
- 2. ישראל ניצחה.
- 3. התוצאות היו שקולות.
- 4. האויב ניצח.

צפון דרום

63	64

(65) איך היית מגדיר את המצב הבטחוני של ישראל בחזית הדרום לאחר ביצוע

הסכם הפרדת הכוחות?

- 1. טוב מאוד.
- 2. טוב.
- 3. בינוני.
- 4. גרוע.
- 5. גרוע מאוד.

(66) בהשוואה למצבנו לפני הפרדת הכוחות בחזית הדרום, המצב שיווצר כתוצאה

מביצוע ההסכם, מבחינה צבאית יהיה (הוא) -

- 1. הרבה יותר טוב.
- 2. טוב יותר.
- 3. שווה.
- 4. פחות טוב.
- 5. הרבה פחות טוב.

לשימוש משרדי

				2
1	2	3	4	5

(6) באיזו מידה נעשה עד כה שחרור אנשי מילואים בצורה הגיונית וצודקת?

- 1. במידה רבה מאוד.
- 2. במידה רבה.
- 3. במידה בינונית.
- 4. במידה מועטה.
- 5. במידה מועטה מאוד.

(7) להגנה על הקוויים החדשים של צה"ל בחזית הדרום יידרשו -

- 1. אותם כוחות כמו לפני הפרדת הכוחות.
- 2. מעט פחות כוחות.
- 3. הרבה פחות כוחות.
- 4. לא יידרשו כוחות מילואים.

אם השתחרר בקרוב משירות המילואים, לכמה זמן אתה חושב תהייה משוחרר,
אם לא תפרוץ שוב מלחמה ?

(8)

1. מעל 6 חודשים.
2. 4 עד 6 חודשים.
3. 2 עד 3 חודשים.
4. חודש אחד.

באיזו מידה נראה לך שאחרי ההערכות בקווים החדשים בסיני יבוצע שחרור
אנשי מילואים בצורה הגיונית וצודקת?

(9)

1. במידה רבה מאוד.
2. במידה רבה.
3. במידה בינונית.
4. במידה מועטה.
5. במידה מועטה מאוד.

אם המצב לאחר ביצוע הסכם הפרדת הכוחות ידרוש המשך שירותם של אנשי מילואים
בהיקף רחב, כמה זמן נראה לך שתוכל להחזיק מעמד ולהמשיך לשרת ?

(10)

1. כמה שאדרש.
2. לא יותר מחצי שנה.
3. עד חודשיים.
4. עד חודש.
5. עד שבועיים.
6. לא אוכל להמשיך.

עם החזרה לחיים האזרחיים, האם אתה צופה שיהיו לך בעיות בתחומים הבאים, כתוצאה מהגיוס הממושך?

קשות מאוד קשות די קלות קלות לא יהיו בעיות

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

כספים (11)

קשות מאוד קשות די קלות קלות לא יהיו בעיות

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

שיכון (12)

קשות מאוד קשות די קלות קלות לא יהיו בעיות

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

חיי משפחה (13)

קשות מאוד קשות די קלות קלות לא יהיו בעיות

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

לימודים (14)

קשות מאוד קשות די קלות קלות לא יהיו בעיות

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

הסתגלות כללית (15)

קשות מאוד קשות די קלות קלות לא יהיו בעיות

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

תעסוקה (16)

קשות מאוד קשות די קלות קלות לא יהיו בעיות

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

בריאות (17)

האם לדעתך מוסדות ציבוריים (משרדי ממשלה, עיריות וכדומה) ישייעו לך (18)

לפתור את הבעיות שהתעוררו עקב גיוסך הממושך, אם תפנה אליהם?

1. במידה רבה.
2. במידה בינונית.
3. במידה מועטה.
4. כלל לא.
5. אין לי בעיות.

לאחר מלחמת יום הכיפורים הוחלט לקחת טביעת אצבעות מכל חייל בשרות סדיר
ובשרות מילואים, על מנת להבטיח זיהוי של חללים - מה דעתך ביחס להחלטה זאת?

(19)

1. תומך בה מאוד.
2. תומך.
3. לא כל כך תומך. נמק: _____
4. מתנגד. נמק: _____
5. מתנגד מאוד. נמק: _____

האם השתתפת בפועל במלחמת יום הכיפורים או בקרבות שנערכו אחריה?

(20)

1. כן.
2. לא.

מתוך ניסיוןך בקרבות וידיעותיך, איך היית מתאר את חיילי השריון (טנקיסטים)
המצרי/סורי* בהם לחמת? (* מחק את המיותר) (סמן עיגול סביב המספר המתאים
לדעתך.)

גבוהה מאוד	גבוהה	בינונית	נמוכה	נמוכה מאוד
1	2	3	4	5

בעלי יכולת
מקצועית:

(37)

רב מאוד	רב	בינוני	מועט	מועט מאוד
1	2	3	4	5

בעלי אומץ
לב:

(38)

רבה מאוד	רבה	בינונית	מועטת	מועטת מאוד
1	2	3	4	5

בעלי יכולת
להתמודד עם
מצבים בלתי
צפויים:

(39)

מתוך ניסיוןך בקרבות וידיעותיך, איך היית מתאר את חיילי החי"ר המצרי/סורי*
בהם לחמת? (* מחק את המיותר).

גבוהה מאוד	גבוהה	בינונית	נמוכה	נמוכה מאוד
1	2	3	4	5

בעלי יכולת
מיקצועית:

(40)

רב מאוד	רב	בינוני	מועט	מועט מאוד
1	2	3	4	5

בעלי אומץ
לב:

(41)

רבה מאוד	רבה	בינונית	מועטת	מועטת מאוד
1	2	3	4	5

בעלי יכולת
להתמודד עם
מצבים בלתי
צפויים:

(42)

מתוך ניסיון בקרבות וידיעותיך, איך היית מתאר את חילי השריון הישראלי,
(טנקיסטים), בתחומים הבאים :

גבוהה מאוד	גבוהה	בינונית	נמוכה	נמוכה מאוד
1	2	3	4	5

(43) בעלי יכולת
מקצועית :

רב מאוד	רב	בינוני	מועט	מועט מאוד
1	2	3	4	5

(44) בעלי אומץ
לב :

רבה מאוד	רבה	בינונית	מועטת	מועטת מאוד
1	2	3	4	5

(45) בעלי יכולת
להתמודד עם
מצבים בלתי
צפויים :

מתוך ניסיון בקרבות וידיעותיך, איך היית מתאר את חילי החי"ר הישראלי
בתחומים הבאים :

גבוהה מאוד	גבוהה	בינונית	נמוכה	נמוכה מאוד
1	2	3	4	5

(46) בעלי יכולת
מיקצועית :

רב מאוד	רב	בינוני	מועט	מועט מאוד
1	2	3	4	5

(47) בעלי אומץ
לב :

רבה מאוד	רבה	בינונית	מועטת	מועטת מאוד
1	2	3	4	5

(48) בעלי יכולת
להתמודד עם
מצבים בלתי
צפויים :

(49) "הסכם הפרדת הכוחות שהושג הוא ההסכם הטוב ביותר שיכלה ישראל להשיג!"

1. מסכים במידה רבה.

2. מסכים.

3. לא כל כך מסכים.

4. לא מסכים.

מתוך נסיונך וידיעותיך, איך היית מתאר את החייל המצרי, בכל אחד מהנושאים הבאים:
(סמן עיגול סביב הדרוג המתאים לדעתך)

- טוב (50) : 7 :: 6 :: 5 :: 4 :: 3 :: 2 :: 1 :: רע
- גמיש (51) : 7 :: 6 :: 5 :: 4 :: 3 :: 2 :: 1 :: נוקשה
- חכם (52) : 7 :: 6 :: 5 :: 4 :: 3 :: 2 :: 1 :: טפש
- ניתן לסמוך עליו (53) : 7 :: 6 :: 5 :: 4 :: 3 :: 2 :: 1 :: לא ניתן לסמוך
- סביל (54) : 7 :: 6 :: 5 :: 4 :: 3 :: 2 :: 1 :: פעיל
- מפחיד (55) : 7 :: 6 :: 5 :: 4 :: 3 :: 2 :: 1 :: מרגיע

האם לאחר מלחמת יום הכפורים נפגשת עם חיילים מצרים פנים אל פנים לא בעת קרב? (56)

(סמן את כל החשובות המתאימות לך)

1. לא נפגשתי.
 2. ראיתי חיילים מצרים במשקפת.
 3. ראיתי חיילים מצרים בקרבתי.
 4. דברתי אתם מרחוק (צעקות, קללות וכו').
 5. דברתי אתם מקרוב בעקבות פגישה לא מתוכננת.
 6. נפגשתי אתם פגישה מתוכננת כדי לשוחח.
 7. החלפתי מזכרות או כתובות.
 8. לחצנו ידיים או החלפנו ספיחות כתף.
- מתי התחילו פגישות אלו (אם היו), איך נוצר הקשר וכמה זמן נמשך? (57)

מי יזם את הפגישות? (58)

0. אינני יודע.
1. מפקד ישראלי.
2. מפקד מצרי.
3. אני עצמי.
4. חייל או חיילים ישראלים אחרים.
5. חייל או חיילים מצריים.

מה היו נושאי השיחות? (59)

האם היו תוצאות מעשיות לשיחות (כמו פתרון בעיות בשטח, פרט)

(60)

מי לפי התשרמותך היה מעוניין יותר בפגישות?

(61)

1. החיילים הישראליים.

2. שני הצדדים במידה שווה.

3. החיילים המצרים.

האם האו"ם מילא תפקיד ביצירת המגע ובהמשכתו? פרט.

(62)

מי במוצב (ביחידה) שלך היו ה"דוברים" הבולטים בפגישות עם המצרים? (ציין בבקשה שמות כדי שנוכל לשאול אותם פרטים נוספים).

(63)

אם לא נוצרו מגעים בינו לבין חיילים מצרים מה גרם לכך?

לא	כן
2	1
2	1
2	1
2	1
2	1

תנאי השטח (64)

הוראה מגבוה (65)

ממח בטחוני בין הצדדים (66)

חוסר רצון מצדי (67)

חוסר רצון מצידם (68)

אחר, פרט: (69)

מהי דעתך על קיום פגישות בין חיילים ישראלים ומצרים

(70)

1. חיובית ביותר.

2. חיובית.

3. לא חיובית ולא שלילית.

4. שלילית.

5. שלילית ביותר.

פרטים אישיים

אנחנו מתכוונים להמשיך מחקר זה. נודה לך אם תואיל לרשום לצורך זה גם את הפרטים הבאים:

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____

מספר אישי: _____ כתובת אזרחית: _____

טלפון: _____